

Právní a ekonomický rámec financování nestátních neziskových organizací

Bakalářská práce

Vedoucí práce:

JUDr. Dana Zapletalová Ph.D.

Vypracovala:

Eliška Kuncová

Brno 2016

Tímto bych ráda poděkovala paní JUDr. Daně Zapletalové, Ph.D., vedoucí mé bakalářské práce. Za její odborné vedení, vstřícnost, ochotu, čas, který mi věnovala a cenné rady, které mi při vypracovávání práce poskytla. Dále bych ráda poděkovala mé rodině a přátelům, kteří mě podporovali po celou dobu studia.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto práci: **Právní a ekonomický rámec financování nestátních neziskových organizací**

vypracovala samostatně a veškeré použité prameny a informace jsou uvedeny v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s platnou *Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací*.

Jsem si vědoma, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 Autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity o tom, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity, a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně dne 4. ledna 2016

Abstract

Kuncová, E. Legal and economic framework for the funding of nongovernmental non-profit organizations. Bachelor thesis. Brno: Mendel University, 2015.

The Bachelor thesis deals with financing of nongovernmental non-profit organizations, with an emphasis on fundraising. The first theoretical part deals with the concepts and definitions of the issues of the non-profit sector in the Czech Republic. The second part is practical and deals with volunteering, philanthropy, comparing the Finnish and Czech non-profit sector and the impact of existence of nongovernmental non-profit organizations.

Keywords

Nongovernmental non-profit organization, funding, volunteering, fundraising.

Abstrakt

Kuncová, E. Právní a ekonomický rámec financování nestátních neziskových organizací. Bakalářská práce. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2015.

Bakalářská práce se zabývá financováním nestátních neziskových organizací s důrazem na fundraising. První část je teoretická a zabývá se pojmy a definicemi z problematiky neziskového sektoru České republiky. Druhá část je praktická a zabývá se dobrovolnictvím, dárcovstvím, srovnáním finského a českého neziskového sektoru a dopadem existence nestátních neziskových organizací.

Klíčová slova

Nestátní neziskové organizace, financování, dobrovolnictví, fundraising.

Obsah

1	Úvod	13
2	Cíl a metodika	14
3	Teoretická část	15
3.1	Historie neziskového sektoru.....	15
3.1.1	První etapa vývoje neziskového sektoru	15
3.1.2	Vývoj neziskového sektoru před rokem 1989 na území České republiky.....	15
3.1.3	Vývoj neziskového sektoru po roce 1989 na území České republiky	16
3.2	Členění neziskového sektoru.....	17
3.2.1	Členění dle principu financování	17
3.2.2	Členění dle Pestoffa	18
3.3	Nestátní neziskové organizace.....	19
3.3.1	Spolek	19
3.3.2	Ústav.....	19
3.3.3	Fundace – nadace, nadační fond, přidružený fond.....	19
3.4	Zakládání NNO.....	20
3.4.1	Založení nadace a nadačního fondu	20
3.4.2	Založení spolku	20
3.4.3	Založení ústavu	21
3.5	Vize, poslání, funkce a cíle nestátních neziskových organizací.....	21
3.6	Způsoby financování nestátních neziskových organizací	22
3.6.1	Financování pomocí fondů Evropské unie	22
3.6.2	Financování ze závěti.....	23
3.6.3	Dotace	24
3.6.4	Fundraising.....	25
3.6.5	Zásady fundraisingu.....	25
3.6.6	Metody fundraisingu.....	26
3.6.7	Tři základní pravidla fundraisingu.....	26

3.6.8	Pyramida fundraisingu.....	27
3.6.9	Online fundraising.....	28
3.7	Neziskový sektor ve Finsku.....	28
3.7.1	Typy neziskových organizací ve Finsku	29
4	Praktická část	30
4.1	Individuální dárcovství v České republice.....	30
4.1.1	Dárcovství pomocí online fundraisingu	30
4.1.2	Dobrovolnictví.....	33
4.2	Informace pro dárce	36
4.2.1	Odečtení daru.....	36
4.2.2	Varování pro dárce	38
4.3	Zneužívání neziskového sektoru	39
4.4	Kolpingovo dílo České republiky z. s.	39
4.4.1	Stručná historie	39
4.4.2	Současnost.....	39
4.4.3	Struktura organizace.....	40
4.5	Dopad existence a fungování neziskového sektoru na českou ekonomiku	42
4.5.1	Počty zaměstnanců v neziskovém sektoru.....	42
4.5.2	Podíl na celkové zaměstnanosti v České republice	43
4.5.3	Produkce neziskového sektoru a podíl na HDP České republiky	44
4.5.4	Ocenění dobrovolnické práce.....	46
4.6	Dobrovolnictví a zaměstnanost v neziskovém sektoru ve Finsku	47
4.7	Srovnání českého a finského neziskového sektoru.....	47
4.8	Doporučení pro zlepšení financování nestátních neziskových organizací	51
5	Závěr	53
6	Literatura	54
7	Seznam obrázků	59
8	Seznam tabulek	61
A	Vzor zakládací listiny ústavu	63

Obsah 11

B Závěť 68

1 Úvod

Tématika nestátního neziskového sektoru je stále více populární přičemž se dá zkoumat z několika aspektů. V této bakalářské práci se zaměřím především na právní a ekonomické oblasti. Dále pak na problematiku financování nestátních neziskových organizací. Zaměřím se především na problematiku financování pomocí fundraisingu.

Vývoj neziskového sektoru v České republice byl po slibném startu na začátku minulého století pozastaven totalitními režimy. Po roce 1989 se však zase rozvíjejí a zakládají nové organizace a stále více lidí se začíná o toto téma zajímat. Dostává se mu čím dál více popularity. Lidé více přispívají na konta různých organizací a spolků. Nepřispívají jen finančně, ale stále více přispívají i svojí energií a lidskou prací. Dnes má neziskový sektor za sebou již přes 25 let své existence. A velmi pomalu dohání rozvinutost neziskových sektorů západních zemí. (Brejníková, 2005)

V mnoha různých oblastech jsou dnes zapojeny nestátní neziskové organizace. Mezi takové organizace můžeme zařadit například náboženská sdružení, chráněné dílny, muzea, různá sportovní zařízení, organizace na podporu kultury, kinematografie, vědy a mnoho dalších. Nestátní neziskové organizace jsou nedílnou součástí ekonomiky téměř každého demokratického státu. V některých státech je neziskový sektor významně rozvinutý a zasahuje do života většiny obyvatel státu. Taková situace je například v USA, kde členství v neziskové organizaci a přispívání na její účely je prestiž. (Čechová, 2010)

Nestátní neziskové organizace mají svůj velký význam pro stát. A to kvůli podpoře aktivního zapojení občanů do veřejného života a vytváření pocitu spoluúčasti na veřejném životě. (Brejníková, 2005)

Nestátní neziskové organizace jsou velmi důležité i pro ekonomickou oblast státu. Nejenže vytvářejí pracovní místa pro občany státu a tím se podílejí na zvýšení zaměstnanosti obyvatel, ale některé z nich dokonce pomáhají lidem práci najít. Neziskové organizace nejsou důležité pouze pro ekonomiku, ale i pro zlepšení sociálního cítění obyvatelstva. Obyvatelům, kteří se chtějí realizovat v pomoci druhým, různé neziskové organizace tuto touhu pomáhají naplnit. Neziskový sektor se v čase neustále zvětšuje, dává práci čím dál více lidem a pomáhá každým rokem více dobrovolníkům. (neziskovky, 2012)

Téma práce jsem si vybrala z důvodů aktuální rekonstrukce soukromého práva, která se promítá do celého právního řádu České republiky. A dotýká se i zkoumané oblasti. Dalším důvodem je osobní zájem o tuto problematiku.

2 Cíl a metodika

Hlavním cílem této práce je zpracování problematiky financování nestátních neziskových organizací. Financování především pomocí metody fundraisingu, ale i pomocí dotací nebo ze závěti. Metoda fundraisingu je rozebrána z více úhlu pohledu. Jedním z dílčích cílů je vytvoření krátkého přehledu vývoje neziskového sektoru před a po roce 1989 na území České republiky. Dále nastínění členění neziskového sektoru dle financování a dle Pestoffa. Dalším dílčím cílem v této práci je srovnání neziskového sektoru s vybranou zemí z Evropské unie konkrétně s Finskem. Srovnání se týká hlavně počtu zaměstnanců v neziskových organizacích. Dalším z dílčích cílů je zhodnocení důležitosti existence nestátních neziskových organizací a dopad jejich existence na českou ekonomiku, zvláště pak na zaměstnanost.

K dosažení těchto cílů jsem využila především metody sběru dat a jejich analýzy. Dále jsem použila metody kompilace, indukce a dedukce ve vlastní (aplikační) práci.

První část je literární rešerše a je zaměřena na již zmíněnou analýzu zdrojů. Jde především o rozbor odborné literatury napříč vědeckým spektrem. Z několika různých oborů, zejména z ekonomiky a práva. Zdroje jsou jak knižní tak internetové, především články z webových stránek, které se zabývají tematikou neziskového sektoru. Dále je pozornost věnována výkladu základních a důležitých pojmů, definic a informacích o neziskovém sektoru a neziskových organizacích.

Ve druhé části je využita metoda aplikace získaných poznatků. Získané výsledky byly použity v komparaci neziskového sektoru Finska a České republiky. Data o českém neziskovém sektoru jsou k dispozici na stránkách Českého statistického úřadu. Ve Finsku bohužel nic obdobného neexistuje. A tak jsem použila data, která byla dostupná. Zde byla využita výzkumná metoda dedukce. Pozornost byla věnována především počtům obyvatel, kteří pracují v neziskovém sektoru.

Pro přehlednost jsou v práci uvedeny grafy a tabulky. Ukázka zakládající listiny spolku a ukázka závěti jsou uvedeny v příloze.

3 Teoretická část

3.1 Historie neziskového sektoru

3.1.1 První etapa vývoje neziskového sektoru

Již v raných dobách lidské společnosti můžeme najít projevy dobročinnosti a to včetně darování finančních prostředků. Bohatí a mocní pomáhali chudším, nemocným a sirotkům. Už v období antiky můžeme vidět snahy lidí, kteří pomáhají těm nejpotřebnějším almužnami. Ale nezůstávají jen u almužen pro chudé, ale podporují také rozvoj sport nebo kulturu. A dary nejsou chápány jako soucitné, ale jako dobrým skutkem a ctností dárce. S rozvojem křesťanství se rozvíjí i dobročinnost. Jejich tradice a učení přímo vybízí k pomáhání ostatním. Bůh vystupuje jako někdo kdo se stará o chudé a pomáhá nemocným. Primárním motivem je jedno z Ježíšových přikázání: Miluj bližního svého jako sám sebe. Toto přikázání přímo vybízí k dobročinnosti. S církví a s křesťanstvím se pojí i počátky organizované dobročinnosti na území České republiky. Ve středověku je nadále dobročinnost spojena především s církví. Pomáhání chudým bylo uzákoněno a stalo se věcí veřejnou. Začalo se rozlišovat mezi příjemci darů. Podpora se nedostávala k těm, kteří byli v nouzi, ale žili nemorálně a nevhodně. (Bečvářová, 2013)

3.1.2 Vývoj neziskového sektoru před rokem 1989 na území České republiky

Na území České republiky je bohatá historie sdružování, což je dáno silným sociálním cítěním obyvatel. Ale totalitní a absolutistické režimy tyto snahy tvrdě potíraly. Přesto v době národního obrození v 19. století vzniklo hodně spolků, a některé přežily i do dnešní doby. Byly to spolky na podporu kultury, sportu, vědy nebo vzdělávání například spolky Sokol, Hlávková nadace a spolek Mánes. Charitativní a spolková činnost byla upravena už v roce 1867 říšským zákonem. (Rektořík, 2010)

Vývoj nadací

Nadace jsou zaklány hlavně za účelem financování nebo alespoň pomáhají financovat NNO. A jejich historie se píše už od pozdní antiky. Již v té době byly právně upraveny a řídily se duchovními hodnotami tehdejší doby. Poté nadace fungovaly i ve středověku. V této době se nevyskytovaly pouze nadace náboženské, ale přidaly se také nadace obcí a měst. Začaly se vyskytovat i soukromé nadace, které zakládala hlavně bohatá šlechta. Nejčastěji byly nadace formou odkazu. Na našem území se postupně objevilo několik významných nadací a to především:

Nadace Dědictví svatého Václava: Nadace, která byla založena knězem, spisovatelem, jezuitou, kazatelem a misionářem Václavem Matějem Šteyerem a jeho matkou již v roce 1667. Nadace byla založena za účelem vydávání náboženské katolické literatury v českém jazyce. Nadace fungovala při jezuitské koleji na Novém

městě pražském. Vydávány byly například homiletické neboli kazatelské literatury. (leccos, 2014)

Randova nadace: Tato nadace je pojmenována po jejím zakladateli prof. Antonínovi rytíři Randy a byla založena roku 1876. Ten se snažil o péči k právní vědě. Podle profesora Randy musí lidé, kteří se zabývají právní vědou školit v „citu spravedlnosti“. A to nejvíce studenti proto se nadace věnuje zejména studentům na právních oborech a mladým talentovaným právníkům. Proto nadace spolupracuje se Spolkem českých právníků Všeherd, se studenty Právnické fakult Karlovy Univerzity. Dále se spolkem Randa Verein, který je ze Švýcarska a podporuje české právníky ve studiu v cizině. V neposlední řadě spolupracuje s Jednotou českých právníků a dalšími stavovskými právníckými organizacemi. (VŠEHRD, 2009)

Hlávková nadace: Jedná se o jednu z nejstarších českých nadací, která funguje už od roku 1904. Veškeré jmění Josef Hlávka odkázal této nadaci na účely vzdělanosti českého národa. Po první světové válce se majetek nadace znehodnotil, ale i tak pomohl 3500 studentům ubytováním, které poskytovala zdarma. Několikrát se Nadace ubránila zrušení. V dnešní době nadace poskytuje nadační příspěvky vynikajícím studentům pražských vysokých škol. Od roku 1991 rozdala již 55 mil Kč. (hlavkovanadace, 2014)

3.1.3 Vývoj neziskového sektoru po roce 1989 na území České republiky

Neziskový sektor v České republice byl narušen dvěma totalitními režimy. Proto se naplno začal rozvíjet až po roce 1989. A to tak, že prakticky ihned se začaly utvářet neziskové organizace a následující rok 1990 bylo na území České republiky registrováno téměř 2500 občanských sdružení.

Legislativa se vyvíjela postupně. Jako první vznikl zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů. Smyslem zákona bylo, co nejrychleji umožnit realizovat právo občanům sdružovat se. Poté v průběhu 90. let následovaly další právní normy, které upravovaly nadace, nadační fondy, obecně prospěšné společnosti a církevní zařízení. (ROZVOJOVKA, 2012)

Na počátku 90. let se stát k neziskovému sektoru stavěl skepticky. Vůči novému zákonu o nadacích a nevěli k přerozdělování Nadačního investičního fondu. Neziskový sektor ovlivnili i dvě polické osobnosti Václav Havel a Václav Klaus. Politika státu tehdy zaostala za vývojem neziskového sektoru. Po roce 1997 se stát k neziskovému sektoru začal chovat intenzivněji a přesněji. Proběhla příprava nových zákonů a byla sjednocena pravidla pro dotace pro jednotlivá ministerstva. A došlo také k přerozdělení prvních finančních prostředků z Nadačního investičního fondu. Po roce 2002 přišly dva zlomové okamžiky. A to členství České republiky v Evropské unii. Pro nestátní neziskové organizace se změnilo, že mohly čerpat finanční prostředky z fondů Evropské unie a navazovat partnerství v rámci unie. A druhý významný okamžik byl vznik krajů na území České republiky. Kraje pak začaly ovlivňovat situaci nestátních neziskových organizací v regionu. (czech, 2009)

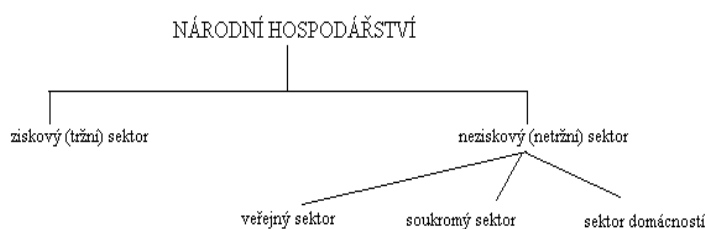

3.2 Členění neziskového sektoru

Kvůli pochopení existence neziskových organizací je potřeba vymezit si prostor, na kterém neziskové organizace působí v rámci národního hospodářství. Neboli určit hranice, kde mohou neziskové organizace plnit svoje vize, poslání, funkce a cíle. A tím pomáhat společnosti v jejím fungování, stabilizaci a dodržování demokratických hodnot.

3.2.1 Členění dle principu financování

Národní hospodářství můžeme dle financování členit podle následujícího obrázku.

Obr. 1 Rozdělení národního hospodářství, Zdroj: Rektořík, Organizace neziskového sektoru

Sektory:

- **Ziskový (tržní) sektor:** Tento sektor je financován z prostředků získaných z prodeje statků, které se prodávají nebo kupují za danou tržní cenu. Tržní cena se zde utváří pomocí střetávání se nabídky a poptávky. Cílovou funkcí tedy je zisk, o který usilují organizace neboli podniky, které zde podnikají.
- **Neziskový (netržní) sektor:** Subjekty v tomto sektoru získávají prostředky pomocí přerozdělovacích procesů, kterými se podrobně zabývají veřejné finance. Cílem tohoto sektoru není finanční zisk, ale užitek ve formě veřejné služby.
- **Neziskový veřejný sektor:** Tento sektor je financován z veřejných financí. Veřejná správa tento sektor spravuje a řídí. Cílem je poskytování veřejné služby.
- **Neziskový (soukromý) sektor:** Tento sektor je financován ze soukromých finančních zdrojů. To znamená, že právnické a fyzické osoby se rozhodli vložit své peníze do produkce nebo distribuce a neočekávají žádný finanční zisk. To ale nevylučuje příspěvky z veřejných financí. Cílem není zisk, ale užitek.
- **Sektor domácností:** Tento sektor má svoji významnou roli v národním hospodářství v koloběhu finančních toků. Má význam pro formování kvality neziskových organizací. (Rektořík, 2010)

3.2.2 Členění dle Pestoffa

Victor A. Pestoff je švédský ekonom a pro rozdělení národního hospodářství využívá plochu trojúhelníku, kde se vytváří čtyři sektory. V trojúhelníku jsou viditelné tři přímky dělící trojúhelník na čtyři části. Jedna z přímek dělí prostor na veřejné a soukromé organizace. Další dělí sektor na ziskové a neziskové organizace. Poslední přímka dělí prostor na formální sektor. Protnutím neziskového, formálního a veřejného sektoru vznikne veřejný neziskový sektor. Protnutím ziskového, formálního a soukromého sektoru vznikne ziskový soukromý sektor neboli trh. A další sektor vznikne protnutím neformálního, neziskového a soukromého prostoru. Prostor, který je na obrázku situován uprostřed se nazývá nestátní neziskové organizace. Tento prostor musí splňovat tyto tři podmínky:

- musí spadat do soukromého sektoru, to znamená, že musí být založeny soukromými osobami
- musí spadat do neziskového prostoru
- musí být formálními organizacemi, jsou právnické osoby, nejsou dočasné ale dlouhodobé (Rektořík, 2010)

Pramen: REKTOŘÍK [2001] dle PESTOFFA [1995].

Obr. 2 Rozdělení národního hospodářství dle Pestoffa, Zdroj: Rektořík, Organizace neziskového sektoru

3.3 Nestátní neziskové organizace

Nestátní neziskové organizace jsou o poznání větší skupinou než státní neziskové organizace. NNO¹ jsou zakládány nejčastěji fyzickými osobami. Některé NNO jsou založeny na základě zákona a tak jsou na pomezí mezi státními a nestátními neziskovými organizacemi. Ještě před rokem 2014 měly NNO svůj samostatný zákon. Po roce 2014 jsou součástí občanského zákoníku. (Rajchlová, 2014)

3.3.1 Spolek

Spolek mohou vytvořit alespoň tři osoby se společným zájmem. V názvu spolku musí být obsaženo slovo „spolek“ nebo slova „zapsaný spolek“ nebo postačí zkratka „z. s.“. Hlavní činností spolku nesmí být podnikání. (Rajchlová, 2014)

3.3.2 Ústav

Ústav je základním typem právnické osoby založené za účelem hospodářské nebo společenské užitečnosti s použitím své majetkové a osobní složky. Ústav nesmí mít jako svojí hlavní činnost podnikání. Název ústavu musí obsahovat slova „zapsaný ústav“ nebo postačí zkratka „z. ú.“. (Rajchlová, 2014)

3.3.3 Fundace – nadace, nadační fond, přidružený fond

Fundace

Fundace je právnická osoba založená k danému účelu. A její činnost se k tomuto účelu váže.

Nadace

Nadace je právnická osoba soukromého práva. Nadace má sloužit k užitečnému cíli a to k hospodářskému nebo společenskému. Na rozdíl od nadačního fondu jde o trvalou právnickou osobu. Nadace nesmí být založena na podporu politických stran nebo hnutí. Nadace musí ve svém názvu obsahovat slovo „nadace“. Může podnikat pouze, pokud je to její vedlejší činností a podnikání bude sloužit k podpoře nadace. Nadaci lze založit nadační listinou a to jednou nebo více osobami. Vznikne dnem zápisu do veřejného rejstříku.

Nadační fond

Nadační fond musí být také založen k užitečnému cíli a to k hospodářskému nebo společenskému. Název nadačního fondu musí obsahovat slova „nadační fond“. (Eliš, 2012)

Přidružený fond

Jedná se o nový institut nadačního práva. Majetek je zde svěřen nadaci a ta s ním může disponovat, ale zůstává ve vlastnictví osoby, která majetek nadaci svěřila. Nemá vlastní právní subjektivitu. (obcanskyzakonik.justice, 2013)

---

¹ NNO: nestátní nezisková organizace

3.4 Zakládání NNO

3.4.1 Založení nadace a nadačního fondu

Zakládajícím dokumentem je Zakládací listina, která musí být formou notářského zápisu. Nebo se nadace může založit závětí či jiným obdobným způsobem. V případě založení pomocí závěti musí závěť obsahovat určité náležitosti. (epravo, 2013)

Založení, změny údajů nebo zánik nadace nebo nadačního fondu se zapisují do nadačního rejstříku. Tento rejstřík je veřejný a přístupný elektronicky. Zápisy do rejstříku může provádět rejstříkový soud a také notář. (nkcr, 2014)

3.4.2 Založení spolku

Spolek je založen přijetím stanov. Mohou se založit dvěma způsoby a to:

- snahou zakladatelů na obsahu stanov: Zakladatelé se nemusejí osobně scházet, postačí jejich identifikační údaje (jméno, adresa, datum narození) a samozřejmě podpis. Na dalším dokumentu zakladatelé musí schválit stanovy, předsedu a další orgány spolku.
- usnesením ustavující schůze: Tento způsob se využívá, pokud chce spolek založit větší počet lidí.

Pro oba způsoby platí, že je zapotřebí na založení spolku alespoň třech lidí. Před samotným založením je potřeba aby se zakladatelé dohodli na stanovách. Stanovy mají několik povinných údajů podle §218: název a sídlo spolku, účel spolku, práva a povinnosti členů vůči spolku a určení statutárních orgánů. Spolek vzniká zápisem do spolkového rejstříku, který je veden rejstříkovým soudem. Zakladatelé nebo osoba určená ustavující schůzí musí podat návrh na zápis do rejstříku neodkladně potom, co je spolek založen. Návrh může být podán jak písemně tak i elektronicky. U elektronické možnosti samozřejmě nesmí chybět elektronický podpis. Bez ohledu na to jestli je návrh v listinné nebo elektronické musí být elektronicky vypsán na Ministerstvu spravedlnosti. K návrhu na zápis je dále potřeba připojit:

- souhlas majitele nemovitosti, kde má spolek sídlo
- souhlas osoby např. předsedy, že bude zapsán do veřejného rejstříku a spolu s tím i čestné prohlášení, že daná osoba není v úpadku
- zápis z ustavující členské schůze nebo zápis o shodě zakladatelů
- zápis o volbě statutárních orgánů
- stanovy (frankbold, 2015)

3.4.3 Založení ústavu

Založit ústav může fyzická nebo právnická osoba dále je zapotřebí ještě alespoň třech dalších lidí jako členy orgánů ústavu. Musí být ředitel a alespoň tříčlenná správní rada (jedním z členů rady může být i zakladatel, ale ne ředitel). Založení je dvěma způsoby zakládací listinou (viz příloha A) nebo pořízením pro případ smrti. Zakládací listina musí být písemná a musí obsahovat informaci o výši vkladu. Dále musí obsahovat název ústavu (nesmí být totožný jako má jiný právnická osoba), sídlo ústavu (musí být určen celou adresou a k tomu přiložen souhlas vlastníka nemovitosti), účel ústavu a určení orgánů ústavu. Dále listina určuje, jakým způsobem může ředitel jednat, v jakých případech se rozhoduje sám a v jakých případech potřebuje souhlas správní rady.

Návrh na zápis do rejstříku musí být vyplněn elektronicky na ministerstvu vnitra. Formulář pak může být podán dvěma způsoby a to v listinné podobě nebo v elektronické podobě. Ústav vzniká podle zákona zápisem do rejstříku ústavů. Návrh může být podán osobně, zaslán poštou, datovou schránkou apod. (krasnno, 2014)

3.5 Vize, poslání, funkce a cíle nestátních neziskových organizací

Před vytvořením konkrétní vize, poslání, funkce nebo cíle, je potřeba si zodpovědět několik základních otázek:

- Proč organizace existuje?
- Čeho chce organizace dosáhnout?
- Jak toho chce dosáhnout?
- Komu bude sloužit?
- Proč by někdo měl darovat peníze právě této organizaci?

Když organizace formuluje následující pojmy, musí mít na paměti, že by neměla používat odbornou terminologii, aby mohl obsahu porozumět každý. (Ledvinová, 2013)

Vize

Vize je prvním krokem, který by měl provázet založení organizace. Vize by měla být srozumitelná pro všechny, měla by mít vzhled do budoucnosti. Dále jasný popis, čím se organizace zabývá a další.

Poslání

Poslání popisuje směr organizace a odůvodňuje její existenci. Má za úkol odlišovat organizaci od jiných s podobným zaměřením. Měla by být konkrétní a určovat, proč je organizace založená a čím se zabývá. Poslání nemá žádnou právní oporu, přesto by organizace neměly podcenit správnou a propracovanou formu. Poslání je obsaženo v některých dokumentech organizace. Jako jsou například: zakládací či zřizovací listina, statut, stanovy nebo audity.

Funkce

Jsou prostředkem k naplňování poslání neziskových organizací. Funkce rozlišujeme dva typy. Primární neboli hlavní a sekundární neboli zabezpečovací. Primární funkce je naplňování poslání organizace. A sekundární funkce vytváří podmínky pro správné fungování primárních funkcí. Jako samostatná funkce působí funkce řídicí. (Rajchlová, 2014)

Cíle

Jsou odvozeny od poslání organizace. Cílem můžeme rozumět stav, kterého chceme dosáhnout v určitém období. Můžeme je rozdělovat podle různých kritérií. Například podle času na operativní, krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé. Cíle bývají obsaženy ve strategickém plánu organizace. (Rektořík, 2010)

3.6 Způsoby financování nestátních neziskových organizací

Příjmy neziskových organizací můžeme rozdělit na finanční a naturální. U naturálních příjmů je nejdůležitější a nejvýznamnější položkou práce, kterou zastávají dobrovolníci. Mezi nejdůležitější finanční zdroje můžeme zařadit fondy Evropské unie, členské příspěvky, dárcovství firem a soukromých osob a prostředky získané vlastní činností. (Frič, Goulli, 2001)

Další způsob rozdělení financování je na financování z vlastních a z cizích zdrojů. Do vlastních zdrojů můžeme zařadit:

- Prodej vlastních výrobků: Například výrobky, které vyrábějí tělesně postižení. Vlastní-li organizace farmu nebo zahradu, kde se pěstují zemědělské výrobky, může prodávat tyto výrobky.
- Pořádání různých akcí: Organizace může konat plesy, burzy nebo aukce. (Ledvinová, 2013)

3.6.1 Financování pomocí fondů Evropské unie

Před tím než Česká republika vstoupila do EU, některé organizace mohly už využívat finanční prostředky fondů z tzv. předvstupní pomoci. Mezi tyto projekty patří PHARE, ISPA nebo SAPARD. Z projektu PHARE čerpaly české organizace na svých 110 projektů. Celková částka přesáhla 111 mil. Kč. Další 14 mil. Kč vyčerpaly organizace v rámci realokace finančních prostředků. Od té doby, co Česká republika vstoupila do Evropské unie, může využívat i další finanční fondy jako každý členský stát. Může čerpat z programů:

- **národní:** Především strukturální fondy, které se používají k dosažení ekonomické a sociální rovnováhy a soudržnosti. Tyto finanční prostředky jsou poskytovány méně rozvinutým regionům Evropské unie. Hlavně těm regionům, které mají problém se systémem vzdělávání. Příkladem těchto fondů je ERDF (Evropský regionální rozvojový fond) a ESF (Evropský sociální

fond). ERDF pomáhá především v oblastech průmyslu, podpory vědy, zlepšování infrastruktury a další.

- **komunitární:** Program, který slouží k naplňování vnitřní politiky v každém členském státu.

Aby jakákoliv organizace mohla požádat o prostředky, musí si připravit dobře zpracované projektové dokumenty. Ale každá organizace si musí uvědomit, že finanční prostředky v plné výši jsou zřídka kdy vyplaceny. Většinou dochází k určité míře kofinancování.

Principy pro správné fungování a podporu strukturální politiky Evropské unie:

- **Princip programování:** Finanční podpora je poskytována pro víceleté a víceoborové programy, které mají vypracované příslušné dokumenty.
- **Princip koncentrace:** Finanční pomoc je poskytována do těch oblastí, kde jsou identifikované největší problémy. Hlavním cílem je podpořit, co nejvíce menších projektů s co největším rozsahem.
- **Princip partnerství:** Tento princip je o spolupráci Evropské komise a dalších orgánů Evropské unie s členskými státy. Jde ale i o spolupráci mezi členskými zeměmi.
- **Princip adicionality:** Tento princip je o tom, že prostředky, které Evropská unie poskytuje, mají být pouze k doplnění vlastních prostředků příjemce.
- **Princip vyhodnocování a monitorování:** Využívá se průběžného monitorování díky povinným monitorovacím zprávám. (Boukal, 2013)

3.6.2 Financování ze závěti

Dárce se může sepsáním závěti rozhodnout, že svůj majetek celý nebo jeho část daruje některé z nestátních neziskových organizací nebo v závěti může být sepsáno vytvoření nové organizace. Ve většině případů tak činí dlouhodobí dárci nebo příznivci dané neziskové organizace, kteří se o NNO zajímají a podporují ji velkou část jejich života. Proto darování majetku prostřednictvím závěti je přirozeným vyústěním jejich snahy. Jedna z nejznámějších osob, která závětí založila nadaci, je Alfred Nobel. Díky kterému vznikla Nobelova nadace. (neziskovky, 2012)

Typy závěti:

- Závět sepsána notářem
- Závět vlastnoruční
- Závět sepsána za účasti svědků

V příloze B je uvedena pro příklad závět.

Lidé nemusejí využít pouze závěti, mohou využít i jiné formy. A to dědickou smlouvu nebo odkaz. (zavetpomaha, 2015)

3.6.3 Dotace

Dotace jsou finanční prostředky, které mohou být na určitý účel či bez přesně udaného účelu. Tyto prostředky organizace nemusí vracet, pokud jsou dodrženy všechny podmínky. Peníze nejsou přidělovány automaticky, jsou přisuzovány na základě žádostí. Peníze mohou být vypláceny jak ze státního tak i z regionálního rozpočtu. Za tyto finanční prostředky nemusí organizace platit žádné úroky, musí však vynaložit nemalé úsilí pro jejich získání. (dotaceonline, 2014)

Dotace od Ministerstva práce a sociálních věcí

NNO mohou podávat žádost na ministerstvo práce a sociálních věcí v dotačním programu s názvem Rodina a ochrana práv dětí. Dotace se rozdělují na základě přidělených bodů, organizace může dostat 0 až 100 bodů, o čemž rozhoduje dotační komise. O výši dotace rozhoduje ministr práce a sociálních věcí na doporučení dotační komise. Například v roce 2014 ministerstvo rozdělilo 90 388 577,92 Kč. (mpsv, 2014)

Dotace od Ministerstva pro místní rozvoj

Toto ministerstvo poskytovalo v roce 2015 dotace pro nestátní neziskové organizace v oblastech týkajících se:

- poskytování informací o možnostech získávání bydlení
- aktivit horské služby
- místního rozvoje
- celostátního cestovního ruchu
- odstraňování bariér

Dotace mohla být až do výše 70 % nákladů vynaložených na projekt. Organizace nesmí finanční dotaci poskytovat dalším fyzickým nebo právnickým osobám. Nejedná-li se o splnění finančního závazku spojeného s dotovaným projektem. (mmr, 2015)

Dotace od Ministerstva vnitra

V roce 2016 Ministerstvo vnitra poskytuje dotace nestátním neziskovým organizacím, které poskytují evropské krizové linky. Tyto organizace musí samozřejmě o dotaci zažádat a dodat ministerstvu příslušné dokumenty. Dále poskytuje dotace pro nestátní neziskové organizace, které se zabývají problémy, jako jsou domácí násilí nebo násilí na seniorech. (mvcr, 2016)

Organizace se musí samy zajímat o to, jestli jsou vypsány nějaké dotace, které by mohli využít. Pokud chtějí o finanční prostředky zažádat, čeká je nesnadná cesta plná papírování. Pokud je výsledek pozitivní, určitě snažení stojí za to. (dotaceonline, 2014)

3.6.4 Fundraising

Dle Rajchlové (2014) vzniklo slovo fundraising spojením dvou slov v angličtině a to „fund“, což v češtině znamená hledat. A druhé slovo je „raise“, které se v angličtině používá ve slovním spojení „raise money“, což znamená sehnat peníze. V češtině nemáme vhodné synonym pro slovo fundraising.

Podle Boukala (2013) se fundraising týká financování neziskových organizací tak, že jde o získávání peněžních i nepeněžních zdrojů pro organizaci, která tyto prostředky využije ke konání svého poslání. Které může konat různými typy projektů. Fundraising, aby byl úspěšný, musí být systematický a strategický. A získávání zdrojů pouze finančních by byla velká chyba. Fundraiser by se měl soustředit i na získávání nefinančních zdrojů. Nefinančními zdroji mohou být například hmotné zdroje, práce, práva, informace nebo služby.

3.6.5 Zásady fundraisingu

Boukal (2013) ve své publikaci, zdůrazňuje dodržování několikátí zásad:

Zásada komplexnosti: Fundraising není pouze teoretická metoda a nejde o to si o ní pouze číst. Ale je hlavně o chování lidí. Nejdůležitější ve fundraisingu je vztah mezi dárcem a tím, kdo dar přijímá. Obdarovaným je v tomto případě NNO. U ní musí být hlavně vnitřní přesvědčení o svém dobrém úmyslu. Pokud by se NNO přetvářela, je to velmi rychle rozpoznatelné. A to hlavně nadšenost a první zápal.

Zásada začlenění: Tato zásada odpovídá na otázku, proč fundraising provozujeme. Fundraising není jen o tom, aby NNO přežila do dalšího roku, i když je to v mnoha případech hlavní problém. Fundraising je ale mnohem rozmanitější. Člení se na fundraising pro přežití, na nové projekty a rozvoj NNO, na podporu rozvoje zdrojů a tím k omezení závislosti, k rozvoji stabilních podpor a v neposlední řadě k udržitelné NNO.

Zásada aktivity: Touto zásadou rozumíme, že od fundraisera, a také od dalších členů NNO, se očekává neustálá aktivita. Proto tuto práci by měl dělat pouze člověk s osobností zdravého extroverta, s dobrými komunikačními schopnostmi. Mělo by jít o člověka, který umí prosazovat přání a nebojí se říct o to, co NNO potřebuje, umí říci ne, umí přijímat názory a to jak kritické, tak pochvalné.

Zásada strategičnosti: Strategie financování musí být vytyčen hned u vzniku NNO. Fundraiser si musí strategicky promyslet, zda bude spolupracovat s veřejnoprávními subjekty nebo ne.

Zásada vzdělávání okolí: NNO musí komunikovat se svým okolím a to dlouhodobě. Musí své okolí informovat o jejím úsilí, o svém poslání, pro koho je NNO určena a další informace.

Zásada pravdivosti: NNO musí být založena na pravdivých základech. Fundraiser musí být pravdivý za všech okolností i když může být pravda někdy nepříjemná. Hlavně co se týká neúspěšných investic nebo projektů. NNO musí být stoprocentně transparentní a otevřená.

Zásada poděkování: Poděkování je důležité jak ze slušnosti, tak i pro případné opakování daru. Fundraiser musí poděkovat vždy, včas a adekvátně. Za jakkoliv velký dar. I za ten nejmenší.

Zásada optimismu: Optimismus je v tomto případě velice důležitý. Protože pouze malá část žádostí je úspěšných. A s tím se musí fundraiser smířit. Proto je vhodně, aby fundraiserem byl optimista.

Zásada výsledku: Fundraiser porovnává shromážděné dary s náklady.

3.6.6 Metody fundraisingu

Skoro všechny projekty, aktivity nebo akce, které organizace pořádá, by měly mít za cíl, získávání finančních prostředků. Nejpoužívanější fundraisingové metody jsou veřejná sbírka, inzerce a členství.

Pochopení motivace, proč lidé nebo firmy chtějí darovat peníze, je klíčové pro lepší komunikaci s nimi, pro získání větší důvěry a podpory.

Lidé neboli fyzické osoby (FO) nejčastěji darují organizaci z důvodů:

- FO se zajímá o oblast, ve které NNO působí.
- FO má s oblastí, kde NNO působí, osobní zkušenost.
- Osoba je tlačena svým okolím.
- Lidé si chtějí zvyšovat svoji prestiž.
- FO jsou požádáni nebo osloveni. (Rajchlová, 2014)

Další důvody podle Ledvinové (2013):

- Lidé vidí, jak darují jiní, a tak také darují.
- FO ví, že bude s projektem, na který daruje viditelně spojován.
- Vědí, že jim bude bezodkladně poděkováno.
- Vědí přesně, na co budou peníze použity.

Firmy neboli právnické osoby (PO) darují nejčastěji z důvodů:

- PO chce zlepšovat svojí image.
- Firma chce darovat kvůli daňovým úlevám.
- Firma je požádána nebo oslovena.
- Představitelé firmy se o danou oblast zajímají nebo s ní mají osobní zkušenost.
- Firma chce spojovat určité cíle např.: pokud se jedná o ropnou společnost, bude chtít podporovat životní prostředí.
- PO chce podpořit zájmy svým zaměstnanců (Rajchlová, 2014)

3.6.7 Tři základní pravidla fundraisingu

Tato pravidla jsou stěžejní podle Ledvinové (2013).

- **Přesvědčit jiné, může pouze ten, kdo je sám přesvědčený:** Nejdříve musí sám fundraiser věřit, že to co dělá je správné a že peníze o které žádá, nutně

potřebuje. To je první krok k úspěšnému fundraisingu. Aby byl fundraiser, co nejuspěšnější musí věřit oběma částem. Nejčastější chybou je, že věří, že dělá správnou věc, ale ani sám neví, zda potřebuje na svoji činnost tolik finančních prostředků. Je tedy potřeba udělat poctivou úvahu o tom, kolik peněz vlastně potřebuje.

- **Nezískávají se jen peníze, ale hlavně člověk:** Další častou chybou je, že když žádá fundraiser někoho o dar, tak se nezajímá o jeho zájmy, ale snaží se mu vnutit zájmy organizace. Každý má jiný žebříček hodnot. Neziskový trh se chová jako běžný trh. I tam je velká konkurence a je potřeba se o své potencionální dárce starat.
- **Musí se požádat:** V získávání peněz je jednou z nejdůležitějších věcí umět se ozvat. Nikdo nemůže dát peníze organizaci, pokud o ní neví. Dobrý fundraiser aktivně oslovuje potencionální dárce.

3.6.8 Pyramida fundraisingu

Pyramida popisuje různé druhy darů. Na nejnižší příčce jsou potencionální dárce neboli tazatelé, to jsou ti, kteří ještě nedarovali, ale o organizaci už se někdy zajímali. Další kategorií jsou dárce, kteří darují svůj první příspěvek, a většinou se jedná o jednorázový dar. Další kategorií jsou opakované dary, to jsou lidé, kteří darují několikrát, ale nejsou pravidelnými dárce. Další příčkou v pyramidě jsou dlouhodobí dárce. To jsou ti, kteří darují dlouho a pravidelně. Nemusí se jednat o velké částky, jsou ale dlouhodobé a pravidelné. Další jsou velké dary. Jedná se o dary velké finanční částky, zpravidla převyšují 30000 Kč. A poslední nejvyšší článek je závěť nebo dědictví. (prodailog, 2009)

Obr. 3 Pyramida fundraisingu, Zdroj: Vlastní zpracování z dat prodialog

Aby se potencionální dárci stali dárci prvního příspěvku, může organizaci pomoci například benefiční akce. Benefiční akcí může být výstava, koncert, festivaly, divadelní nebo sportovní programy, tomboly, aukce a mnoho dalšího. Není žádný univerzální návod na to, která akce je nejvhodnější pro každou organizaci. Pro úspěšnou benefiční akci je nejdůležitější originalita. Každá organizace si musí naplánovat, koho chce na svoji akci pozvat a kolik peněz je ochotna do akce vložit. A kolik na svoji události vydělat. Benefiční akce dělají fundraiseři hlavně kvůli získání peněz. Také je samozřejmě potřeba, aby si daná organizace opatřila všechny povolení, které jsou ke konání akce potřeba. Akci by měla zajišťovat osoba s organizačními schopnostmi. Také je důležité mít přesnou evidenci peněz, které organizace dostane přímo na akci. A v neposlední je potřeba zajistit dobrou publicistiku ve všech vhodných mediích. (Ledvinová, 2013)

3.6.9 Online fundraising

Digital fundraising, e-fundraising nebo internet fundraising jsou synonyma pro online fundraising. A jedná se vždy o fundraising, který je provozován pomocí internetu. Aby online fundraising byl úspěšný je potřeba, aby organizace měla dvě základní věci. Interaktivní webová stránka a správná e-mailová komunikace. A druhá neméně důležitá část je strategie na přilákání nových dárců.

U online fundraisingu platí stejná pravidla jako u klasického fundraisingu. Ale díky placení přes internet se zjednodušuje proces darování mezi organizací a dárce. Dárci, ale musí být informováno a přesvědčeno, že je internetové placení bezpečné a to musí zajistit daná organizace. (Janičková, 2012)

3.7 Neziskový sektor ve Finsku

Abych mohla v praktické části práce provádět komparaci mezi Českou republikou je důležité, se alespoň v krátkosti seznámit se situací neziskového sektoru ve Finsku.

První zmínky o vytvoření neziskového sektoru na území Finska jsou zaznamenány již v době ruské nadvlády v letech 1809 až 1917. Nevyskytují se filantropické celky, ale spíše politické a sociální hnutí. V roce 1920 se na tomto území objevil Červený kříž a Mannerheimova organizace na podporu dětí. Tyto dvě organizace svoji činnost rozvíjely především za období druhé světové války. Po válce se neziskový sektor dostal do rukou státu. V 70. letech 20. století byl na území Finska rozmach nově registrovaných sdružení. Na začátku 90. let 20. století Finsko pociťovalo ekonomickou krizi zapříčiněnou především rozpadem Sovětského svazu, který byl jako jejich sused, největším obchodním partnerem. A kvůli této krizi se zvyšovala nezaměstnanost a díky tomu se utvářeli nové neziskové organizace. Po vzpomínání se z krize se začaly objevovat neziskové organizace na podporu kultury, sportu a dalších zájmových sdružení. (Helander a Sundback, 1998)

3.7.1 Typy neziskových organizací ve Finsku

Sdružení

Sdružení je ve Finsku hlavní legislativní formou neziskových organizací. Je právně upravena v ústavě a v zákoně o sdružení. Sdružení mohou být hospodářské nebo neziskové. Hospodářské ale mají za svůj hlavní cíl vytvoření zisku, proto se jimi nebudeme dále zabývat. Neziskovou organizaci sdružení můžou založit minimálně tři osoby. Členové sdružení nejsou zodpovědní za závazky sdružení. (Helander a Sundback, 1998)

Nadace

Nadace je právnická osoba a musí být registrována a nemá členy jako sdružení. Jsou upravovány podle zákona o nadacích z roku 1930. Jsou utvářeny pro charitativní účely.

Svépomocné skupiny

Jde o skupiny, které jsou formální i neformální. A sdružují se do nich lidé s nějakým problémem například nezaměstnaní, alkoholici a mnoho dalších. (Helander a Sundback, 1998)

4 Praktická část

4.1 Individuální dárcovství v České republice

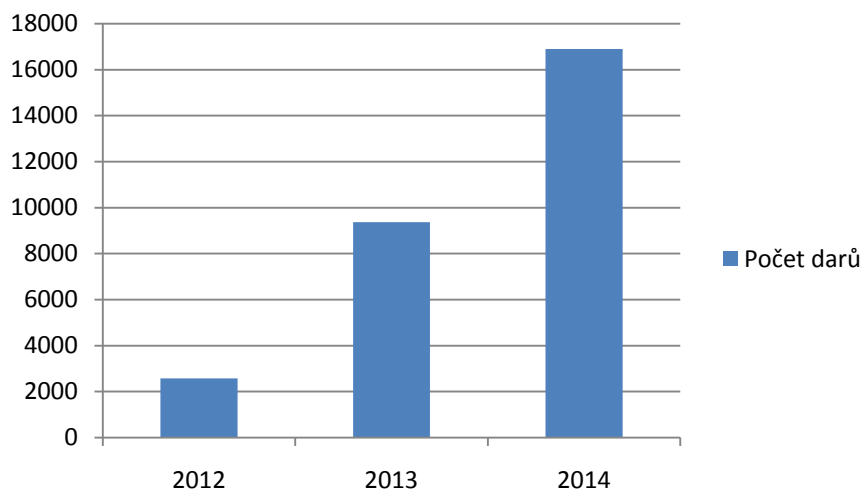
Dle průzkumu STEM z roku 2004 daruje finanční prostředky nebo věcné dary asi 47% Čechů. Z finančních darů se jedná většinou o částku do 700 Kč ročně a více než 4000 Kč daruje necelých 4%. Více než polovina daruje jedné organizaci a menší část z nich daruje dvěma a více organizacím. Nejvíce občané České republiky darovali dětem a hendikepovaným.

Vůbec nejštedřejší jsou Američané, kteří darovali v roce 2005 249 miliard dolarů. Což tvoří 2% HDP. K tomu se Česká republika zatím pouze blíží. (neziskovky, 2012)

4.1.1 Dárcovství pomocí online fundraisingu

Podle portálu Darujeme.cz (2014), který vytvořil online fundraisingový nástroj pro neziskové organizace, se online dárcovství rok od roku prudce zvyšuje. Což je viditelné na následujících grafech. Tento portál předpokládá, že růst je zapříčiněn mnoha faktory, mezi které patří mediální podpora a zjednodušování internetového bankovníctví. Dalšími důvody podle mého názoru mohou být například zvyšování průměrné mzdy v České republice. Pokud se například lidé rozhodnou darovat určitou část svého výdělku a jejich výdělek se zvyšuje, mohou se rozhodnout darovat více.

Počty darů

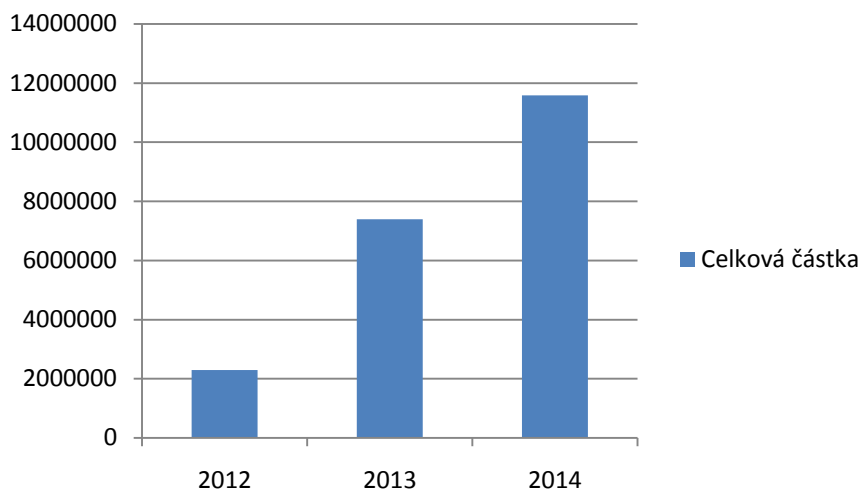

Obr. 4 Počty darů, Zdroj: Vlastní zpracování dat z Darujeme.cz

Na obrázku číslo 4 je graf, který znázorňuje počty darů. V roce 2012 se jednalo o 2572 darů. Následující rok se počet darů zvýšil na 9371. A v roce 2014 se počet

darů vyšplhal na 16902 darů. Tudíž je vidět, že se od roku 2012 do roku 2014 počet darů zněkolikanásobil.

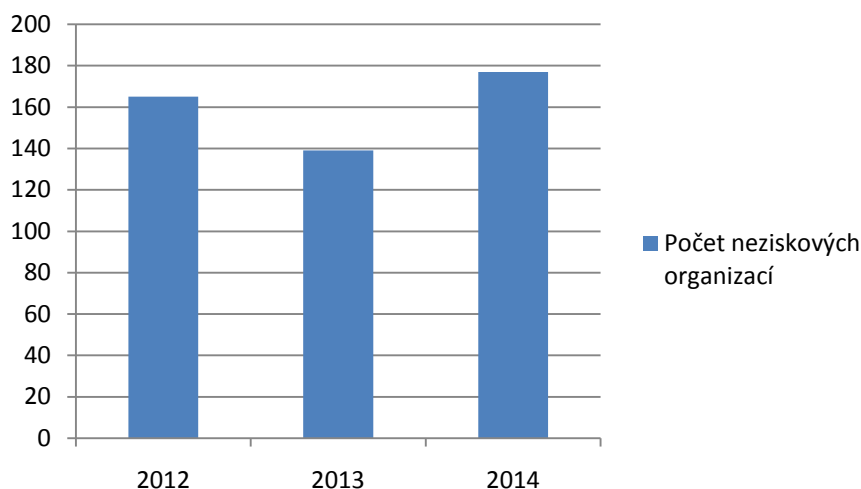
Celková částka darů

Obr. 5 Graf celkových částek v Kč, Zdroj: Vlastní zpracování dat z Darujeme.cz

Na obrázku číslo 5 je graf, který popisuje jak se během let 2012 až 2014 zvyšovaly celkové částky darů. Zatímco v roce 2012 se celkově vybralo přes 2 mil Kč. V roce 2013 se celková suma vyšplhala přes 7,4 mil Kč. A v roce 2014 částka přesáhla 11,5 mil Kč.

Počet obdarovaných organizací

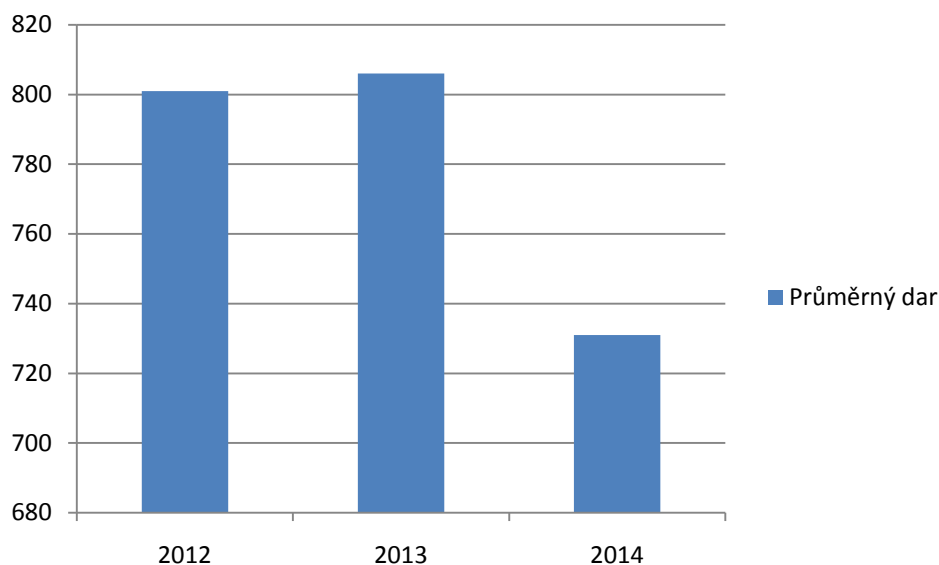

Obr. 6 Graf počtů obdarovaných neziskových organizací, Zdroj: Vlastní zpracování dat z Darujeme.cz

Z grafu, který je na obrázku číslo 6, je patrné, že počty obdarovaných NNO se během let 2012, 2013 a 2014 se dramaticky nezměnila. V roce 2012 dárci poslali své příspěvky 165 organizacím. Následující rok počet klesl o 26 organizací na 139. V roce 2014 počet stoupl na 177, čímž převýšil počet neziskových organizací v roce 2012. Změny v počtech obdarovaných organizací mohou být zapříčiněné tím, jak se mění i celkové množství existujících organizací. Každý rok některé organizace zanikají a jiné vznikají.

Průměrná výše daru v Kč

Obr. 7 Graf průměrných částek darů v Kč, Zdroj: Vlastní zpracování dat z Darujeme.cz

Na obrázku číslo 7 se nachází graf, který ukazuje průměrnou částku darů, které byly neziskovým organizacím darovány. V letech 2012 a 2013 se jednalo o obdobnou částku a to 801 Kč a 806 Kč. A v roce 2014 klesla průměrná částka daru na 731 Kč. Což je dáno především tím, že v tomto roce dramaticky přibýlo jednotlivých darů. Proto se průměrná částka darů mohla snížit. Na začátku této kapitoly jsem uvedla, že lidé mohou darovat každým rokem více například proto, že se zvyšuje jejich výdělek a oni chtějí darovat jeho určitou část. Z toho grafu, ale vyplývá, že se průměrný dar snížil. Tímto se mi má hypotéza nepotvrdila.

4.1.2 Dobrovolnictví

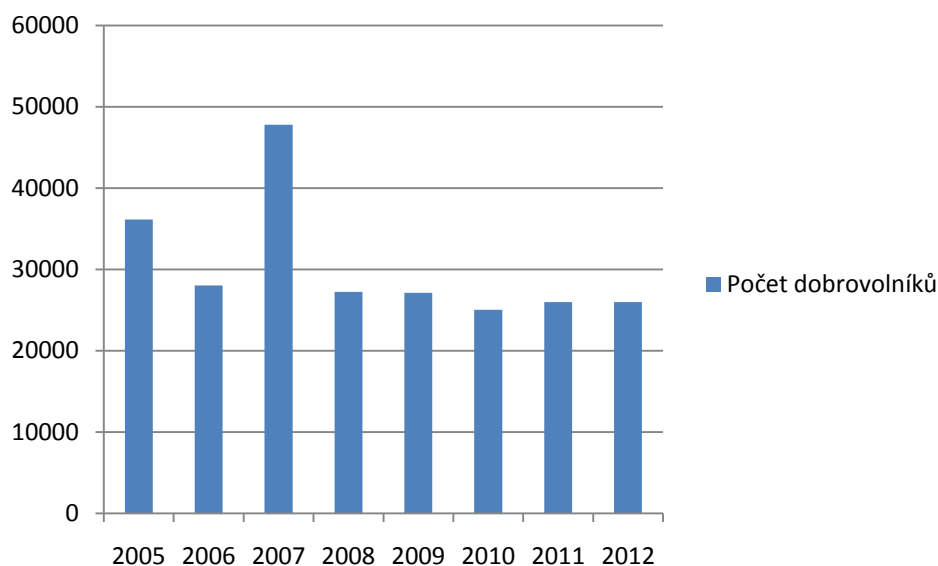
Podle průzkumu STEM z roku 2004 se v České republice se dobrovolnictví zdvojnásobilo od roku 1989. Po roce 1989 uvedlo 16% lidí, že někdy pracovali v nějaké organizaci jako dobrovolníci. Po roce 2004 už dobrovolníků bylo 32%. (neziskovky, 2012)

Počet dobrovolníků

Počet osob, které dobrovolně pracují v nestátních neziskových organizacích podle Českého statistického úřadu. (2012)

Tab. 1 Tabulka počtů dobrovolníků, Zdroj: Vlastní zpracování z dat ČSÚ

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet osob	36139	28045	47777	27256	27145	25040	25984	25965

Obr. 8 Graf počtu dobrovolníků, Zdroj: Vlastní zpracování z dat ČSÚ

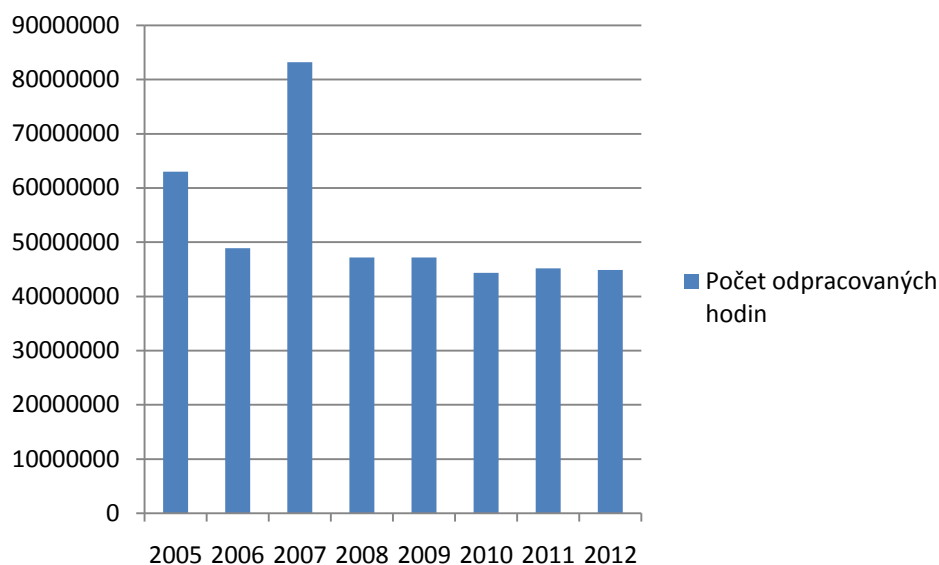
Dle předchozího grafu a tabulky je patrné, že v roce 2007 stoupl počet dobrovolníků až na 47777 osob. Jinak se počty dobrovolníků dramaticky neliší. Pohybují se okolo 3000 s odchylkami do 600 osob. Rok 2011 byl podle rozhodnutí rady EU vyhlášen Evropským rokem dobrovolnictví. Účelem tohoto rozhodnutí, by mělo být zvýšení povědomí o důležitosti dobrovolnictví, zlepšení prostředí pro dobrovolníky v členských státech, oceňování dobrovolníků a další. (dobrovolnik, 2015) Z tohoto grafu můžeme vyčíst, že dobrovolnictví v České republice se toto rozhodnutí příliš nedotklo. Žádný prudký nárůst v počtu dobrovolníků v roce 2012 se nekonal.

Odpracované hodiny

Počty odpracovaných dobrovolnických hodin v nestátních neziskových organizacích podle Českého statistického úřadu. (2012)

Tab. 2 Tabulka počtu odpracovaných hodin, Zdroj: Vlastní zpracování z dat ČSÚ

Rok	Počet hodin	Rok	Počet hodin
2005	62988839	2009	47177450
2006	48884067	2010	44321164
2007	83225952	2011	45185756
2008	47206424	2012	44866334

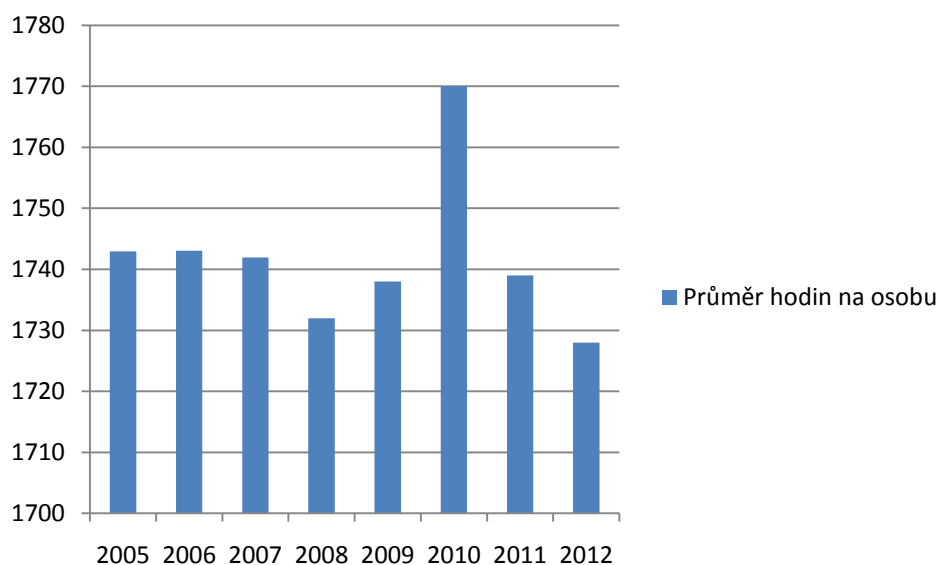
Obr. 9 Graf počtu odpracovaných hodin, Zdroj: Vlastní zpracování z dat ČSÚ

Dle předchozího a grafu a tabulky je patrné, že počty odpracovaných hodin jsou odpovídající počtům pracujících dobrovolníků. Takže i v tomto grafu je zjevné zvýšení v roce 2007.

Průměrný počet hodin

Tab. 3 Tabulka průměrných počtů hodin, Zdroj: Vlastní zpracování z dat z ČSÚ

Rok	Průměrný počet hodin na osobu	Rok	Průměrný počet hodin na osobu
2005	1743	2009	1738
2006	1743	2010	1770
2007	1742	2011	1739
2008	1732	2012	1728

Obr. 10 Graf průměrných počtů hodin na osobu, Zdroj: Vlastní zpracování z dat ČSÚ

Z tabulky číslo 3 a z grafu na obrázku číslo 10 je zřejmé, že v roce 2010 se prudce zvýšil průměrný počet odpracovaných hodin. Což by mohlo být zapříčiněno tím, že v České republice byly v roce 2010 záplavy, které se přes ČR přehnaly v květnu i v červnu. (lidovky, 2010) Lidé, kteří nezištně pomáhali, odklízeli škody napáchané velkou vodou, se mohli na tomto nárůstu podílet.

4.2 Informace pro dárce

Každý kdo chce darovat své peníze jakékoliv organizaci, se zajímá, kam jeho peníze jdou a zda je nevěnuje nějakým podvodníkům a tak server darujspravne.cz sestavil seznam několika bodů, jak si být jistý, že peníze jdou tam, kam mají. Mezi základní kritéria, která musí organizace splnit, jsou:

- zaregistrovaná veřejná sbírka
- alespoň dva roky kvalitního a transparentního fungování
- zveřejňování přehledných výročních a finančních zpráv
- pravdivé a včasné informace poskytnuté dárčům o využití finančních prostředků
- v případě nejasností doložení potřebných materiálů, kde se finanční prostředky využívají (darujspravne.cz, 2013)

4.2.1 Odečtení daru

Většinu dárců také zajímá, jak si mohou své dary od daňového základu. Od 1. 1. 2014 je nahrazen pojem dar pojmem poskytnuté bezúplatné plnění. Lidé si tedy mohou snížit základ daně o darovanou částku. Nemusí to být pochopitelně pouze

finanční dar, ale může se jednat i o materiál, zásoby, služby a další. Pokud se nejedná o finanční částku, musí být dar oceněn. Je rozdíl pokud chce dar poskytnout fyzická nebo právnická osoba.

Fyzická osoba nebo osoba samostatně výdělečně činná:

- Dar se může odečíst, pokud dosáhl alespoň 2 % ze základu daně, anebo činní alespoň 1000 Kč. Dohromady za jeden rok respektive od ledna do prosince lze odečíst 15% ze základu daně.
- Rozdíl je mezi tím pokud daňové přiznání si zaměstnanec podává sám nebo jestli ho za něj podává zaměstnavatel.
  - Pokud podává zaměstnanec přiznání sám, zapíše úhrnnou hodnotu do příslušného řádku (viz obrázek číslo 11, v oddílu 3 – nezdanitelné části základu daně, odčitatelné položky a daň celkem, řádek 46) a doklad nebo doklady, které potvrzují předání o přijetí daru.
  - Pokud podává za zaměstnance daňové přiznání zaměstnavatel, předá doklad nebo doklady, které potvrzují poskytnutí daru do 15. 2. následujícího roku a zaměstnavatel tento doklad zahrne do přiznání on.
- Potvrzení o daru musí obsahovat několik povinných údajů a to: údaje, ze kterých je evidentní, kdo poskytuje a kdo přijímá dar, hodnota daru, účel daru a případně i datum darování.

44	Uplatňovaná výše ztráty – vzniklé a vyměřené za předcházející zdaňovací období maximálně do výše ř. 41a			
45	Základ daně po odečtení ztráty (ř. 42 – ř. 44)			
3. ODDÍL – Nezdanitelné části základu daně, odčitatelné položky a daň celkem				
	Částka podle § 15	Počet měsíců	Počet měsíců	
46	Odst. 1 zákona (hodnota bezúplatného plnění - daru/darů)			
47	Odst. 3 a 4 zákona (odečet úroků)			
48	Odst. 5 zákona (penzijní připojištění, penzijní pojištění a doplňkové penzijní spoření)			
49	Odst. 6 zákona (životní pojištění)			
50	Odst. 7 zákona (odborové příspěvky)			
51	Odst. 8 zákona (úhrada za další vzdělávání)			
52	§ 34 odst. 4 zákona (výzkum a vývoj)			

Obr. 11 Ukázka z daňového přiznání, Zdroj: financnisprava.cz

Právnická osoba:

- Dar si mohou právnické osoby odečíst, pokud dar dosahuje alespoň 2000 Kč.
- Maximálně může dar dosahovat 10 % základu daně. Souhrn darů se opět počítá za jeden kalendářní rok. I zde musí být samozřejmě doložené doklady o darování. (darujspravne.cz, 2013)

Problematika odečítání darovaných financí se týká také rozhodování managerů či podnikatelů. Osoba, která se stará v organizaci o rozhodovací procesy, jak naložit s

financemi, které firma nebo společnost vydělá, by se měl zamýšlet nad tím, kam finance investovat. V tuto chvíli si může položit otázku, zda chce peníze své firmy poslat neadresně státu nebo je darovat nějaké neziskové organizaci, která je smysluplně využije. Navíc obdarování neziskové společnosti může být použito pro zvýšení prestiže firmy a může být použito v marketingové kampani společnosti. Proto se tato problematika týká celkově řízení společnosti a jejího chodu.

4.2.2 Varování pro dárce

Bohužel i neziskovému sektoru se nevyhýbají podvodné praktiky. Z minulosti jsou mnohé známé. (viz kapitola 4.3 Zneužívání neziskového sektoru)

Aby se takovýmto situacím dalo zabránit, musí si potencionální dárce dávat pozor. Portál sancedetem.cz připravil několik zásad jak nenaletět podvodům. Například:

- U sběracích pokladniček při sbírkách (například: Český den proti rakovině, Tříkrálová sbírka a další) je potřeba kontrolovat, zda jsou očíslované a označované. Pokud má potencionální dárce nějaké pochybnosti, je lepší nepřispívat.
- Pokud jsou dárce oslovoováni na ulicích, musí si dávat, zda jsou dobrovolníci řádně označeni. A u sebe musí mít průkaz a osvědčení o konání sbírky. Průkaz musí obsahovat jméno, příjmení, trvalé bydliště, datum narození a číslo občanského průkazu. Musí také mít své pořadové číslo, doklad s podpisy statutárního orgánu organizace a s razítkem. Pokud si není dárce jistý, může dobrovolníka o průkaz požádat a pokud se nejedná o podvod, určitě rád vyhoví.
- Internetová anonymita je pro podvody jako stvořená a tak na podvodné maily si musí dávat dárce velký pozor. Neodpovídat na ně a nepřeposílat je nikomu dál.
- Potencionální dárce si musí dát pozor i u klasické pošty. Může se jednat o neexistující nadaci. Pokud nadaci dárce nezná, neznamená to automaticky, že se jedná o podvod. Může se jednat o méně známou organizaci.

Pokud jsou všechny formální stránky nadace v pořádku. Ale dárce si není jistý důvěryhodností. Může se tedy informovat, jak organizace nakládá se získanými finančními prostředky. Takové informace potencionální dárce najde ve výroční zprávě. Nadace, nadační fondy a obecně prospěšné fondy musí tyto dokumenty zveřejňovat povinně. Občanská sdružení, ale tuto povinnost nemají. Ale i tak by měly být tyto dokumenty zveřejňovány už kvůli samotným dárce, aby se mohli podívat, na co jejich peníze jdou. Pokud si potencionální dárce nemůže udělat jasnou představu o aktivitách, vizích, poslání a funkcí organizace z veřejně dostupných informací, nejedná se o důvěryhodnou organizaci. (sancedetem.cz, 2013)

4.3 Zneužívání neziskového sektoru

Většina NNO je zakládána lidmi, kteří chtějí nezištně pomáhat ostatním. Přesto i neziskovému sektoru se nevyhne kriminální činnost a lidé, kteří chtějí vydělat na dobročinnosti ostatních pro svůj vlastní prospěch.

Z historie České republiky je známo několik případů zneužití nestátních neziskových organizací. Můžeme je rozdělit:

- Jsou známy případy, kdy lidé využili známé organizace pro svůj prospěch. Například falešní koledníci vybírali peníze při celorepublikové tříkrálové sbírce. Finanční prostředky si nechali pro svoji potřebu. (Rambousková, 2015)
- Dalším příkladem jsou případy, kdy lidé vymyslí falešnou neziskovou organizaci a vybírají pro ni peníze. Finanční hotovost nevyužívají na dobročinné účely. (novinky, 2014)
- Dalším typem je použití finančních prostředků z existující neziskové organizace. Například NNO sídlící v Písku přišla o téměř 300 tis Kč. Jelikož jeden její člen použil finanční prostředky pro svoji vlastní potřebu. (policieceskorepubliky, 2009)

Těmto a mnoha dalším typům podvodů se lidé mohou bránit svojí obezřetností (viz předchozí kapitola 4. 2. 2 Varování pro dárce).

4.4 Kolpingovo dílo České republiky z. s.

Jako příklad české NNO uvádím tento spolek: Kolpingovo dílo České republiky. Tuto organizaci jsme si vybrala z důvodu osobního zájmu o organizaci.

4.4.1 Stručná historie

Tato organizace se jmenuje po německém katolickém knězi Adolphu Kolpingovi. Adolph Kolping se narodil v roce 1813 a zažil bídu tovaryšů. Proto se rozhodl, že by chtěl změnit svůj život. A začal studovat na gymnáziu a poté teologii. V roce 1845 je vysvěcen na kněze a v roce 1847 se stává se duchovním správcem tovaryšského spolku. A tento úkol si vzal za svůj celoživotní cíl. Spolky se šíří po celém Německu, Rakousku-Uhersku a Švýcarsku. V roce 1865 Kolping umírá. A na jeho počest se tovaryšské spolky pojmenovaly na Kolpingovy rodiny.

Dne 21. 10. 1992 bylo zaleženo občanské sdružení Kolpingovo dílo ČR a přihlásilo se k odkazu hodnot Adolpha Kolpinga. (kolping, 2013)

4.4.2 Současnost

Tento spolek se nejvíce věnuje činnostem s dětmi a mládeží, dále aktivitám v sociální oblasti, podporuje matky samoživitelky a osoby drogově závislé nebo

osoby v těžké životní situaci. A prostřednictvím sociálních projektů se jim snaží podat pomocnou ruku.

Další nezanedbatelnou částí, kde se Kolpingovo dílo angažuje je vzdělávání. Věří, že kvalitní vzdělání je velmi důležité pro plnohodnotný život a rozvíjení osobnosti. A tak má dvě vzdělávací zařízení ve Žďáře nad Sázavou. A to Biskupské gymnázium a Střední školu gastronomickou A. Kolpinga. Nejvíce se ale chce věnovat dětem a mládeži a s nimi spolupracují nejvíce Kolpingovy rodiny. (kolping, 2013)

4.4.3 Struktura organizace

Spolek Kolpingovo dílo České republiky sdružuje jednotlivé spolky – Kolpingovy rodiny

Kolpingovy rodiny začaly vznikat v roce 1993 po založení centrály, která sídlí ve Žďáře nad Sázavou. Tyto rodiny jsou základními články Kolpingova díla. Všechny mají svojí právní subjektivitu a svoje zvolené představenstvo. A každá Kolpingova rodina si rozhoduje o svých aktivitách a činnostech sama. Působí hlavně ve farnostech a jsou jejich nedílnou součástí. Většina Kolpingových rodin se po vzoru primární vize zapojuje do práce s dětmi a mládeží. Snaží se v nich vyvolat zájem o společnost a jejich okolí. Do těchto aktivit patří letní tábory, celoroční volnočasové aktivity nebo kroužky různých druhů.

Jednou z aktivit centrální části Kolpingova díla je terapeutická komunita Sejřek. Tato komunita je určena pro osoby, které mají problém s nealkoholickými drogami a chtějí se začlenit do normálního života. (kolping, 2013)

V následujících čtyřech tabulkách jsou pro praktický příklad zobrazeny ve stručnosti náklady a výnosy terapeutické komunity Sejřek v letech 2012 a 2013. Jsou vybrány dva roky, aby mohly být navzájem porovnány.

Náklady pro rok 2012

Tab. 4 Náklady organizace za rok 2012, Zdroj: Vlastní zpracování z dat Kolpingova díla

Náklady	(v tis. Kč)
Spotřeba materiálů	673
Spotřeba energie	294
Prodané zboží	2
Opravy a udržování	93
Osobní náklady	4286
Ostatní	1498
Celkem	6846

Náklady pro rok 2013

Tab. 5 Náklady organizace za rok 2013, Zdroj: Vlastní zpracování z dat Kolpingova díla

Náklady	(v tis. Kč)
Spotřeba materiálů	936
Spotřeba energie	256
Prodané zboží	49
Opravy a udržování	79
Osobní náklady	4182
Ostatní	1499
Celkem	7001

Jak je vidět na tabulkách číslo 4 a 5, v roce 2013 měla terapeutická komunita Sejřek vyšší náklady než v roce 2012. Náklady vzrostly o 155 tis Kč. Což je dáno především tím, že se komunita rozrostla o jednoho člena. Navzdory tomu poklesly náklady na spotřebu energie. Což je zapříčiněno tím, že komunita se v roce 2013 zaměřila na minimalizaci zbytečného plýtvání topení a elektrické energie.

V následujících tabulkách číslo 6 a 7 jsou znázorněny výnosy komunity Sejřek. V obou sledovaných letech se výnosy rovnají nákladům. Je zřejmé, že komunita je financována z dotací od krajů, ministerstva i státu. Významně se zvýšily přijaté dary. Příspěvky od klientů mírně poklesly v roce 2013, přestože komunita přijala jednoho klienta navíc oproti roku 2012. Každý klient jednotlivě tedy přispěl méně.

Výnosy pro rok 2012

Tab. 6 Výnosy organizace za rok 2012, Zdroj: Vlastní zpracování z dat Kolpingova díla

Výnosy	(v tis. Kč)
Tržby	561
Ostatní výnosy	3
Příspěvky klientů	786
Přijaté dary	157
Úřad vlády ČR	1437
Ministerstvo práce a sociálních věcí	2048
Kraj Vysočina a Jihomoravský kraj	1511
Ostatní	343
Celkem	6846

Výnosy pro rok 2013

Tab. 7 Výnosy organizace pro rok 2012, Zdroj: Vlastní zpracování z dat Kolpingova díla

Výnosy	(v tis. Kč)
Tržby	260
Ostatní výnosy	1
Příspěvky klientů	763
Přijaté dary	1211
Úřad vlády ČR	1444
Ministerstvo práce a sociálních věcí	1740
Kraj Vysočina a Jihomoravský kraj	1145
Ostatní	437
Celkem	7001

Z uvedených tabulek vyplývá, že pro organizaci jsou více než důležité zdroje, které získává od úřadu vlády, z ministerstva a z kraje Vysočina. Ve své práci jsem se rozhodla věnovat nejvíce individuálnímu dárcovství. Z důvodu důležitosti a potřeby dotací jsem se tomuto tématu věnovala alespoň v kapitole 3.6.3 Dotace. V kapitole 4.6 Srovnání českého a finského neziskového sektoru jsem uvedla, že podíl státních financí na příjmech nestátních neziskových organizací je průměrně 21%. Organizaci, kterou jsem uvedla, má podíl ovšem téměř 62%. Což znamená, že se průměru vymyká. Tuto skutečnost nehodnotím příliš pozitivně. Protože podle mého názoru by organizace měla být soběstačnější a nebýt natolik závislá na financích poskytovaných státem či krajem.

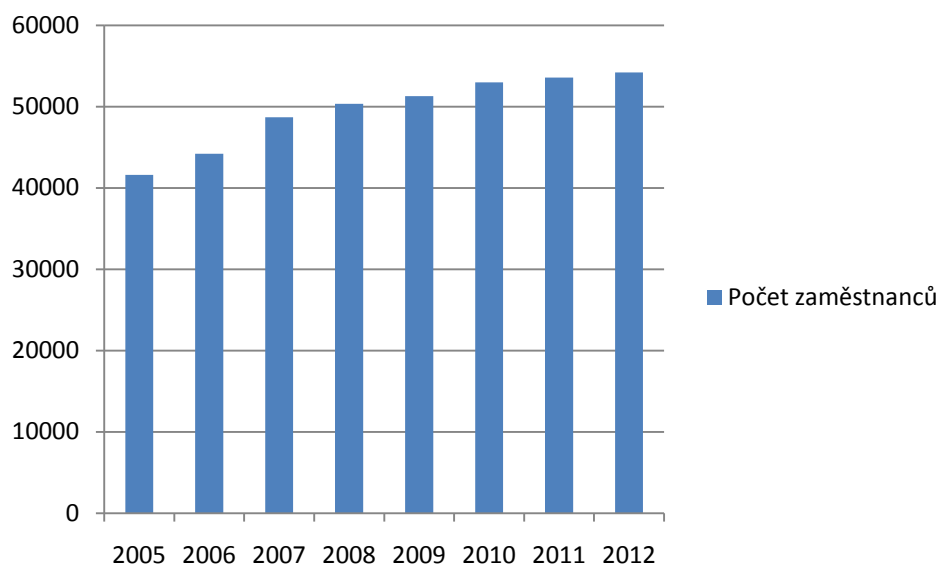
4.5 Dopad existence a fungování neziskového sektoru na českou ekonomiku

4.5.1 Počty zaměstnanců v neziskovém sektoru

Zaplněná pracovní místa v neziskovém sektoru lidmi, kteří pracují v NNO na plný úvazek. Tato místa nejsou na horních místech v žebříčku nejlépe placených zaměstnání, lidé v neziskovém sektoru pracují kvůli dobrému pocitu, a protože chtějí pomoci. Proto je potřeba si těchto zaměstnanců vážít.

Tab. 8 Tabulka počtu zaměstnanců v neziskovém sektoru, Zdroj: Vlastní zpracování dat z ANN-JOCK

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet zaměstnanců	41627	44225	48697	50353	51318	52997	53595	54226

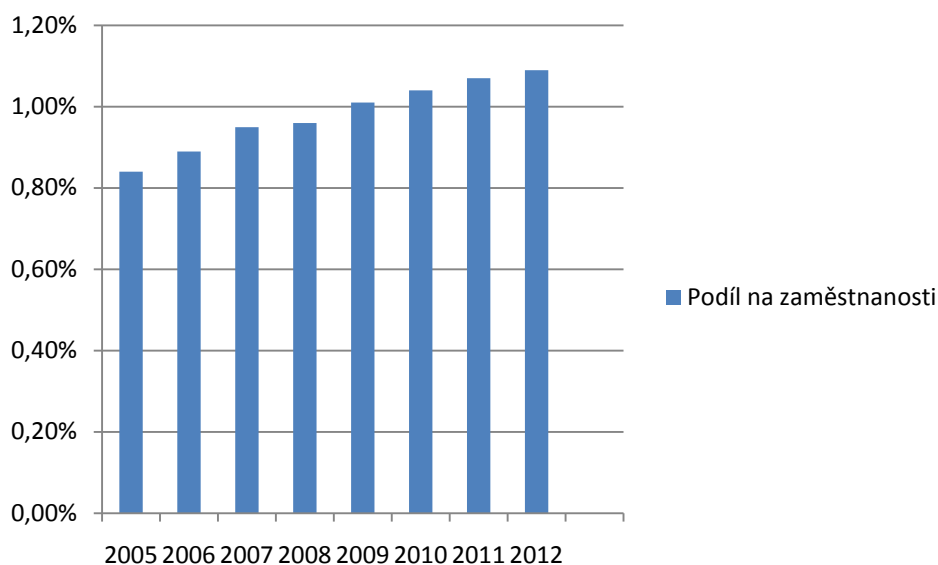
Obr. 12 Graf počtu zaměstnanců v neziskovém sektoru, Zdroj: Vlastní zpracování dat z ANNJOCK

Z grafu i z tabulky je patrné, že se počet zaměstnanců pozvolna zvyšuje. Pravidelně každý rok se zvyšuje. Největší nárůst byl z roku 2006 na rok 2007, kdy se jednalo o 4472 zaměstnanců. Poté v roce 2008 se růst propadl na počet přibývajících zaměstnanců na 965. Což může být zapříčiněno hlavně začínající ekonomickou krizí. Další roky už růst nepřekročil 1000 a spíše klesal. Což bude nejspíše důsledkem pokračující ekonomické krize. Průměrný roční přírůstek z let 2005 až 2012 byl 1365.

4.5.2 Podíl na celkové zaměstnanosti v České republice

Tab. 9 Tabulka podílu zaměstnanosti v procentech na celkové zaměstnanosti v ČR, Zdroj: Vlastní zpracování dat z ANNJOCK

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Podíl na zaměstnanosti v %	0,84	0,89	0,95	0,96	1,01	1,04	1,07	1,09

Obr. 13 Graf vývoje podílů na zaměstnanci, Zdroj: Vlastní zpracování dat z ANNJOCK

Tento faktor je z ekonomického i sociálního hlediska velmi důležitý, protože zaměstnanost ve státě ovlivňuje chování občanů jako spotřebitelů, i všeobecně náladu mezi lidmi. Pokud je nezaměstnanost vysoká, lidé jsou obecně nespokojení. Proto je důležité podporovat všechny rozrůstající se sektory, takže i sektor neziskový. Dle grafu a tabulky je viditelné, že se podíl na české zaměstnanosti stále mírně zvyšuje. V roce 2005 byl podíl 0,84% a v roce 2012 se dostal na 1,09% z celkové zaměstnanosti České republiky. Vývoj podílu na zaměstnanosti v České republice v podstatě kopíruje růsty zaměstnanců z 8. tabulky a 12. grafu.

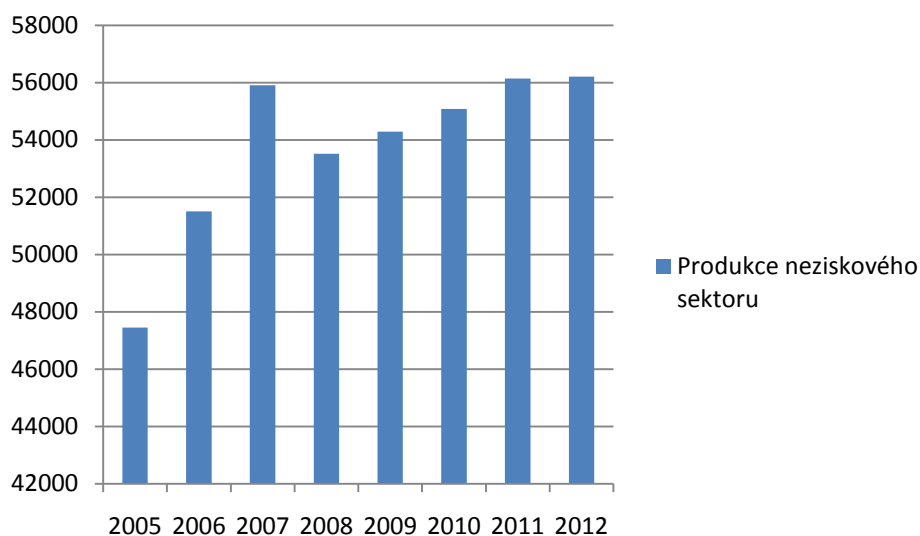
4.5.3 Produkce neziskového sektoru a podíl na HDP České republiky

Produkce neziskového sektoru

Produkce se skládá z produktů, což jsou výrobky a služby, které byly vytvořeny během jednoho účetního období. (ANNJOCK, 2012)

Tab. 10 Tabulka produkce neziskového sektoru v České republice v mil Kč, Zdroj: Vlastní zpracování dat z ANNJOCK

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Produkce v mil Kč	47447	51503	55908	53515	54291	55082	56140	56210

Obr. 14 Graf produkce neziskového sektoru v České republice v mil Kč, Zdroj: Vlastní zpracování dat z ANNJOCK

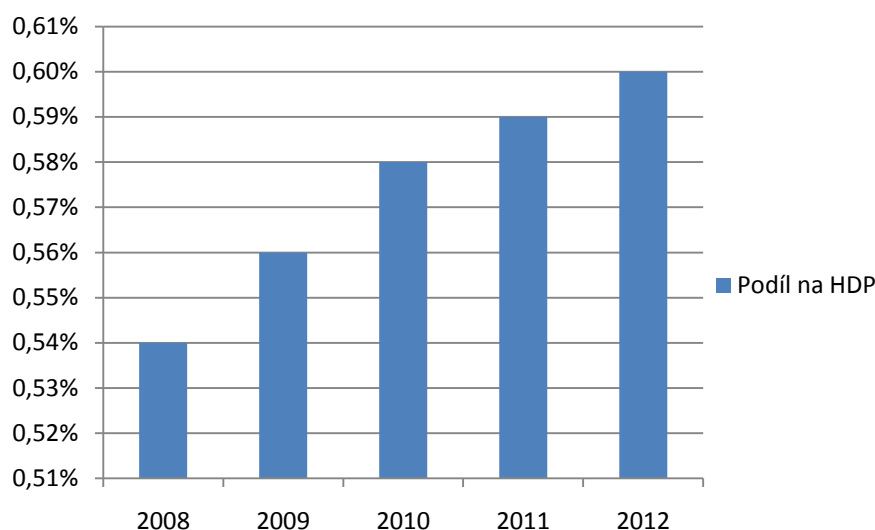
Na grafu na obrázku 14 a v tabulce číslo 10 jsou zobrazeny data o produkci českého neziskového sektoru. Je zjevné, že v roce 2007 se produkce skokově zvýšila, poté se snížila a od roku 2008 se opět pozvolna zvyšovala. Až v roce 2012 dosáhla 56210 mil Kč.

Podíl na HDP České republiky

V následující tabulce a grafu jsou vyobrazeny podíly produkce neziskového sektoru na HDP² České republiky v letech 2008 až 2012.

---

² Hrubý domácí produkt

Obr. 15 Graf podílů produkce neziskového sektoru na HDP České republiky, Zdroj: Vlastní zpracování dat z ANNJOCK

I na tomto grafu je vidět postupné zvyšování. Protože se zvyšuje v čase produkce, tak se logicky zvyšuje i podíl na HDP. HDP je jedno z mezinárodních ukazatelů výkonnosti státu, proto je důležité jeho zvyšování. To, že se na tom podílí i neziskový sektor, ukazuje na jeho důležitost v ekonomice.

4.5.4 Ocenění dobrovolnické práce

V následující tabulce jsou zapsány mediány mezd v České republice pro roky 2005 až 2012.

Tab. 11 Tabulka mediánů mezd v České republice v Kč, Zdroj: Vlastní zpracování dat z ANNJOCK

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Medián mezd	99	106	114	120	122	124	126	126

V následující tabulce jsou ohodnoceny odpracované hodiny dobrovolníků. Počty hodin jsou zmíněny v kapitole 4. 1. 2. Dobrovolnictví. Tyto počty hodin jsou vynásobené mediánem mezd v České republice, které lze vidět na předchozí tabulce. A výsledky jsou zaneseny do následující tabulky číslo 12. Tím je vyčíslena suma potencionálních mezd, které by dobrovolníci mohli v potencionálním pracovním poměru dostat.

Tab. 12 Tabulka oceněné dobrovolnické práce v mil Kč, Vlastní zpracování

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ohodnocená práce dobrovolníků v mil Kč	6236	5177	9429	5666	5769	5516	5671	5671

Tyto peníze samozřejmě nikdy nebyly vyplaceny, jedná se pouze o hypotetické mzdy. Tabulka dokazuje, jak moc je dobrovolnická práce důležitá.

4.6 Dobrovolnictví a zaměstnanost v neziskovém sektoru ve Finsku

Počty zaměstnanců v neziskovém sektoru

Tab. 13 Tabulka počtů zaměstnanců ve Finsku, Zdroj: Vlastní zpracování dat z Statistics Finland

Rok	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Počty zaměstnanců v tisících	97	101,5	105,6	109,4	112,6	113,5	114,9	119,2	120,6

Podle předchozí tabulky je zřejmé, že stejně jako v České republice se počty osob pracujících v neziskovém sektoru zvyšují. Za osm let od roku 2000 se počty lidí zvýšily o více než 20 000 osob.

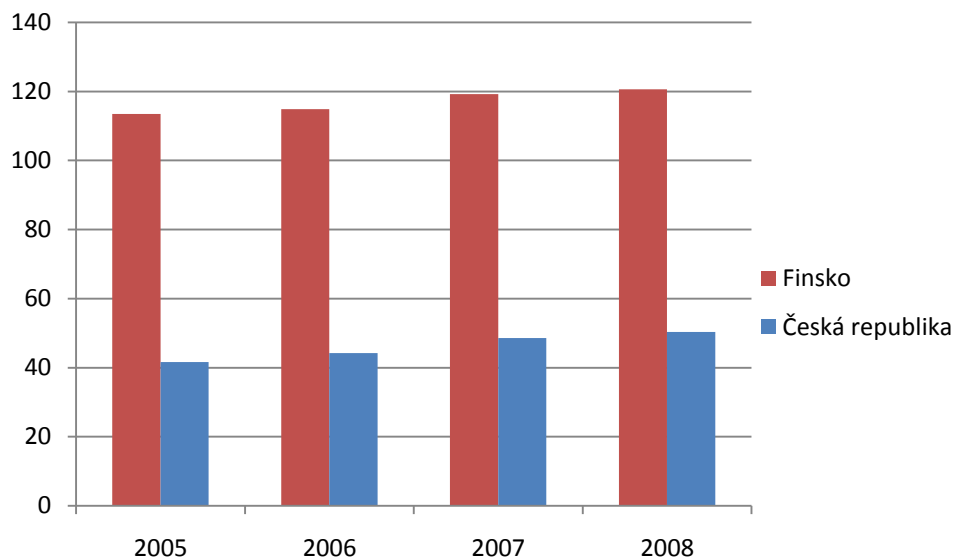
Dále finské neziskové organizace využívají i práce dobrovolníků. Podle výzkumu Anne Yeung se ve Finsku věnuje dobrovolnictví až 38% lidí. Což je, pokud uvažujeme, že ve Finsku je kolem 5,5 mil obyvatel, přes 2 mil dobrovolníků pracujících v neziskových organizacích. (Hilger, 2008)

4.7 Srovnání českého a finského neziskového sektoru

Finsko jsme si vybrala z důvodu velkých rozdílů mezi oběma zeměmi. Chtěla jsem, aby byl patrný rozdíl mezi srovnávanými oblastmi. Vybírala jsem ale zemi, která leží na našem kontinentu.

Nejdříve srovnáme legislativní úpravu v obou zemích. V České republice jsou nestátní neziskové organizace upraveny v občanském zákoníku. Ve Finsku má každá forma organizace svůj zákon. (Hilger, 2008) Před rokem 2014 i v ČR byly zvláštní zákony na úpravu různých forem organizací. Ale po úpravě nového občanského zákoníku se tyto legislativní úpravy zrušily. A dnes jsou upraveny v občanském zákoníku. (neziskovky, 2012) V obou zmíněných zemích je v ústavě zakotveno právo občanů na sdružování se. Z toho vyplývá, že jak v České republice, tak ve Finsku jsou nestátní neziskové organizace legislativně dostatečně upraveny.

Srovnání počtů zaměstnanců v neziskovém sektoru

Obr. 16 Graf srovnání počtů zaměstnanců v neziskovém sektoru ve Finsku a v ČR, Zdroj: Vlastní zpracování dat z Statistics Finland a z ANNJOCK

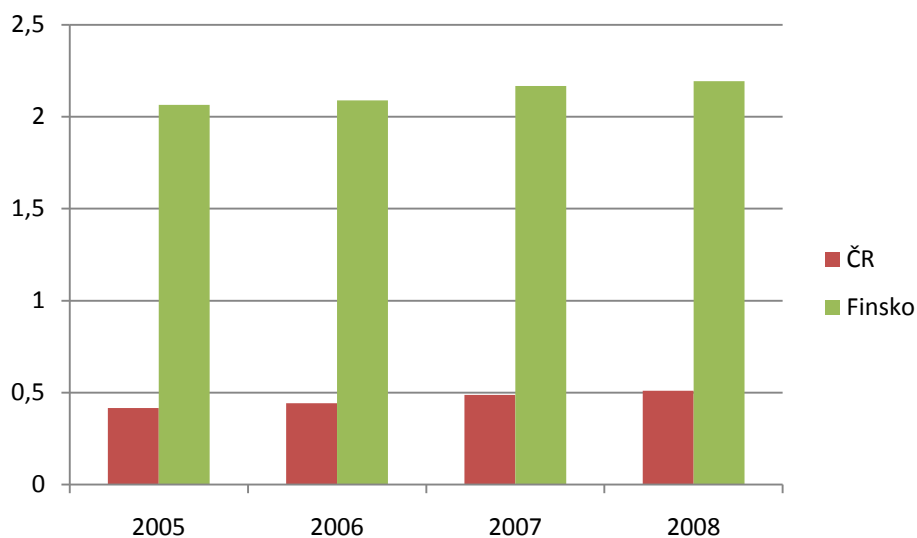
Z grafu je patrné, že se počty v čase zvyšují, to už je ale zmíněno v předchozích grafech a tabulkách. Z toho grafu můžeme vyčíst, že i když Česká republika má přes 10 mil obyvatel a Finsko oproti tomu přes 5,4 mil obyvatel. (europa, 2014) Tak obyvatel, kteří by pracovali v neziskovém sektoru má Česká republika téměř o polovinu méně. Z tohoto pohledu se mají obyvatelé České republiky, co učit.

V následující tabulce jsem uvedla data z grafu na obrázku 16 v procentech. Aby bylo zřejmé o jakou část obyvatelstva se v procentech jedná.

Tab. 14 Počty zaměstnanců v neziskovém sektoru v ČR a ve Finsku v procentech, Zdroj: Vlastní zpracování dat z předchozího grafu

Rok	2005	2006	2007	2008
ČR	0,416	0,442	0,487	0,51
Finsko	2,064	2,09	2,167	2,193

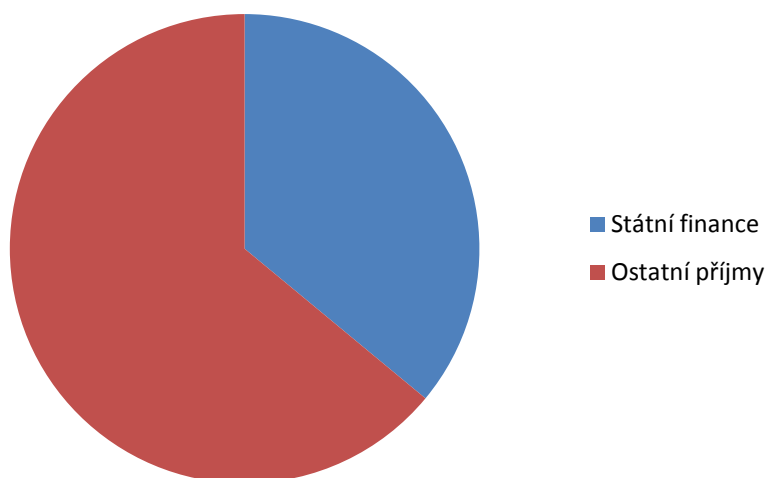

Obr. 17 Graf počtu zaměstnanců v neziskovém sektoru v procentech, Zdroj: Vlastní zpracování dat z předchozí tabulky

Pro lepší přehlednost a pro úplnost informací jsem uvedla předchozí tabulku i předchozí graf. Abychom se mohli podívat na rozdílnost mezi oběma zeměmi. Jak již bylo evidentní na grafu na obrázku 16. Mezi oběma zeměmi jsou obrovské rozdíly. V uvedených procentech je rozdíl téměř trojnásobný. Tato situace má jistě své příčiny, jednou z nich může být rozdílná kultura v obou zemích, různý poválečný vývoj a mnoho dalších.

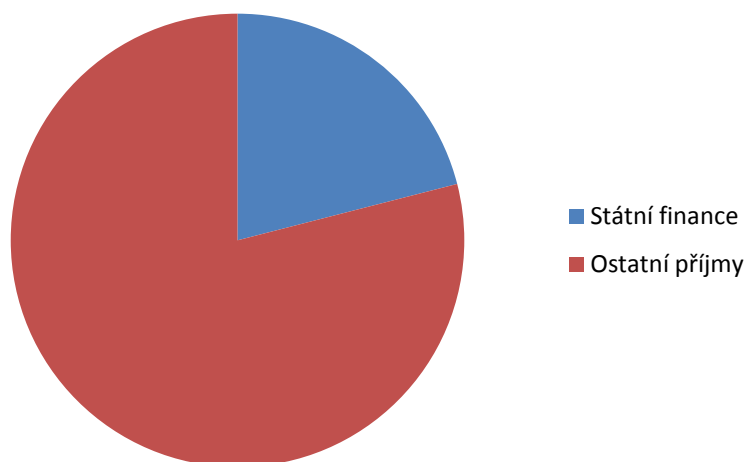
Srovnání podle podílu státních financí na příjmech nestátních neziskových organizací

Dle Salamona v roce 1996 činil podíl státních financí na příjmech nestátních neziskových organizací 36%.

Obr. 18 Graf příjmů nestátních neziskových organizací ve Finsku Zdroj: Vlastní zpracování dat z Salamon

V České republice v roce 2004 (Brhlíková) byl podíl na příjmech nestátních neziskových organizací 21%.

Obr. 19 Graf příjmů nestátních neziskových organizací v České republice Zdroj: Vlastní zpracování dat z Brhlíková

Rozdíl v podílu příjmů je tedy 14%, což není nějak závratné. Otázkou je, zda je dobré, aby organizace byla na těchto příjmech závislá, jak tomu v mnoha případech je. Podle mého názoru, je lepší když je organizace soběstačná a tyto příjmy nepotřebuje. Na druhou stranu je dobré, když se stát o organizace zajímá a poskytuje jim podporu. Je tedy vidět, že státu nejsou tyto organizace lhostejné a zajímá se o jejich rozvoj, což by se dalo hodnotit jako pozitivní jev. Na tomto srovnání můžeme tedy vyhodnotit, že ve Finsku stát dotuje neziskové organizace více.

4.8 Doporučení pro zlepšení financování nestátních neziskových organizací

Podle Friče (2001) jsou největšími problémy financování neziskového sektoru následující:

- nedostatek příspěvků od soukromých osob
- nedostatek podpory od státu (morální i finanční)
- problémy se získáváním dobrovolnických sil
- malé veřejné povědomí o potřebách neziskových organizací

Výše uvedené problémy podle Friče, které souvisejí s financováním neziskového sektoru, mohou být způsobeny nedostatečným povědomím veřejnosti o důležitosti neziskových organizací. Proto bych doporučila organizacím, se více věnovat marketingu a zviditelnění se pro širokou veřejnost. Protože čím více lidí bude vědět, jak neziskové organizace jsou prospěšné, čím se zabývají, jak a komu pomáhají, tím více může být potencionálních dárců. S čímž souvisí i nedostatek dobrovolnických sil. Podle mého mínění, by se organizace neměli bát investovat do reklam pro širokou veřejnost. I v ziskovém sektoru je známo, že do marketingu se vyplatí investovat. Peníze, které do něj vložíme, se nám vrátí.

Povědomí o NNO u dětí nebo mládeže by měla zvyšovat rodina. Ne vždy se tak děje, proto by mohlo být řešení začlenění informací o NNO do učiva základních škol. Dále organizování workshopů, besed a mnoho dalších aktivit zaměřených na děti nebo mládež. Aby se tato cílová skupina dozvěděla o problémech, které se snaží NNO minimalizovat. Tím by se do většího povědomí dostala informace o potřebnosti dobrovolnictví a dárcovství. (neziskovky, 2012)

Aby se mohlo zlepšit financování nestátních neziskových organizací pomocí fundraisingu, bylo by dobré, aby přibývalo dárců. Aby mohli dárci přibývat, je důležité zvýšit povědomí o tom, jak jsou nestátní neziskové organizace důležité. Velké množství lidí totiž nemá o důležitosti těchto organizací povědomí. Čehož si všimla i firma Google. A proto v únoru roku 2015 neziskovým organizacím nabídla bezplatně program: Google pro neziskové organizace. Kde mohou bezplatně využívat některých služeb firmy. A tím zlepšit svoji administrativu, komunikaci s dárci i mezi zaměstnanci. (Google, 2015)

Dalším problémem je nedostatečná podpora od státu. Logickým doporučením tedy je zvýšení částky neboli zvýšení procent, kterou si fyzické a právnické osoby mohou odečíst od základu daně. Osoby, které už mají s odečítáním darů zkušenosti, by neměli mít problém se zvýšením odečitatelných procent. A když tyto právnické nebo fyzické osoby jsou takzvaně zvyklé na tento úkon. Nebyl by pro ně jistě problém odečítat si z daní více. S tím souvisí i management rozhodování. Každý manažer nebo podnikatel, který má na starosti rozhodování, se snaží investovat peníze svojí společnosti, co nejlépe. A v jeho rozhodovacím procesu mu může pomoci i fakt, že pokud peníze daruje nějaké neziskové organizaci, ví, jak s penězi bude nakládáno. Oproti neadresnému odeslání peněz státu. Nestátní neziskové organizace ale nemají zákonodárnou moc a nemohou zákon samy změnit. Mohou se ale poku-

sit o změnu zákona například sepsáním petice. A snažit se tento problém medialisovat. Ať už pomocí sociálních sítí nebo televize.

5 Závěr

Nestání neziskové organizace jsou a pravděpodobně i budou vždy nedílnou součástí politiky většiny moderních států, které se snaží o dosažení a udržení stability mezi ekonomickou a sociální oblastí.

V této bakalářské práci jsem potvrdila úvodní předpoklady, které říkají (viz kapitola 1. Úvod), že zájem o neziskový sektor neustále roste, že v tomto sektoru pracuje čím dál více lidí a roste počet dobrovolníků. O tom svědčí výsledky z kapitoly 4. 1. 2 Dobrovolnictví a z kapitoly 4. 4. 1 Počty zaměstnanců v neziskovém sektoru.

Lze tedy konstatovat, že v České republice pozorujeme každým rokem nárůst počtu dobrovolníků. Rozvoj neziskového sektoru lze pozorovat i ve zvyšování počtu osob zaměstnaných v tomto sektoru. Každý rok se počet zaměstnanců v neziskovém sektoru navýší o několik tisíc. Tato skutečnost se pozitivně odráží v celkové zaměstnanosti v rámci České republiky, která je jedna z nejvyšších v rámci Evropské unie. V roce 2009 překročil podíl zaměstnanců v neziskovém sektoru 1 % a dodnes neustále roste. I produkce tohoto sektoru také neustále vzrůstá.

Tyto faktory mají pozitivní vliv na českou ekonomiku a nezanedbatelnou část má i již zmiňovaná dobrovolnická práce. Pokud bychom se ji pokusili ocenit pomocí mediánu mezd, dostaneme se v každém pozorovaném roce na miliónové částky. A to není zanedbatelná suma, kterou jsou lidé ochotni neziskovým organizacím darovat ve formě práce. I finanční prostředky od obyvatel mají rostoucí tendenci.

Jak bylo řečeno výše, v České republice se neziskový sektor neustále rozšiřuje, ale po porovnání s Finskými výsledky má tuzemský sektor ještě své rezervy a určitě se zde dá najít prostor na zlepšení.

Ačkoliv Finsko má téměř o polovinu méně obyvatel než Česká republika. V neziskovém sektoru je zaměstnáno dvojnásobně více obyvatel. To může být zapříčiněno mnoha faktory. Jako jsou delší tradice, rozdílný poválečný vývoj jak v politické tak v hospodářské sféře.

Z textu vyplývá, že neziskový sektor je přínosem pro ekonomiku a to lze hodnotit jako pozitivní jev. Je tedy důležité nadále podporovat neziskový sektor jak právními tak i finančními nástroji.

6 Literatura

BOUKAL, P. Fundraising pro neziskové organizace. Praha: Grada, 2013. 260 s. ISBN 978-80-247-4487-2.

BREJNÍKOVÁ, Markéta. Neziskové organizace v ČR - Způsoby jejich financování. Praha, 2005. Bakalářská práce.

ELIÁŠ, K. -- SVATOŠ, M. Nový občanský zákoník 2014 : rejstřík : redakční uzávěrka 1.12. 2012. Ostrava: Sagit, 2012. 320 s. ISBN 978-80-7208-920-8.

FRIČ, Pavol - GOULLI, Rochdi. Neziskový sektor v České republice: výsledky mezinárodního srovnávacího projektu Johns Hopkins University. In 1. vyd. Praha : Eurolex Bohemia, 2001, 80-86432-04-1.

HILGER, Peter. A Case of Human Service Dominance : Volunteer Centers in Finland. Helsinki : Department of Political Science, University of Helsinki, 2008.

JANKŮ, M. -- KELBLOVÁ, H. -- UHLÍŘOVÁ, M. -- ZAPLETALOVÁ, D. Nové občanské právo v kostce. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2014. 331 s. 347.3. ISBN 978-80-7400-516-9.

KOLDINSKÁ, K. Sociální právo. Praha: C. H. Beck, 2007. 176 s. ISBN 978-80-7179-620-6.

REKTOŘÍK, J. a kol. Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení. 3. vyd. Praha: Ekopress, 2010. 188 s. ISBN 978-80-86929-54-5.

SALAMON, Lester. The International Classification of Nonprofit Organizations. The Johns Hopkins University Institute for Policy Studies, 1996. ISBN 1-886333-23-8.

TOMEŠ, I. -- KOLDINSKÁ, K. a kol. Sociální právo Evropské unie. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2003. 267 s. Právnícké učebnice. ISBN 80-7179-831-2.

URBANOVÁ, M. Systémy sociální kontroly a právo. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006. 191 s. ISBN 80-86898-94-6

VOITTO HELANDER, Susan Sundback. Defining the nonprofit sector: Finland. 1. Aufl. Baltimore ML: Johns Hopkins University, 1998. ISBN 1886333394.

Annual national accounts. *Statistics Finland* [online]. 2008 [cit. 2015-05-17]. Dostupné z: http://pxweb2.stat.fi/database/StatFin/kan/vtp/vtp_en.asp

BEČVÁŘOVÁ, B. Historie dárcovství v České republice a ve světě. In: [online]. 2013, 24.6.2013 [cit. 2015-03-30]. Dostupné z: <http://www.sancedetem.cz/cs/chci-pomoci/historie-darcovstvi-v-ceske-republice-a-ve-svete.shtml>

ČECHOVÁ, Kristýna. Role neziskových organizací v ekonomice: Vztah neziskového sektoru a státu. Praha, 2010. Bakalářská práce.

Členské státy Evropské unie. *Evropská unie* [online]. 2014 [cit. 2015-03-17]. Dostupné z: http://europa.eu/about-eu/countries/member-countries/index_cs.htm

Člověk v tísní. Příklad závěti [online]. Praha, 2013 [cit. 2015-12-19]. Dostupné z: <http://www.clovekvtsni.cz/cs/clanky/priklad-zaveti>

Daruj správně | Individuální dárcovství. Daruj správně [online]. 2013 [cit. 2015-05-02]. Dostupné z: <http://www.darujspravne.cz/o-projektu>

Data a fakta o neziskovém sektoru v ČR. 2015. Asociace nestátních neziskových organizací Jihočeského kraje [online]. [cit. 2015-04-12]. Dostupné z: http://www.anojck.cz/wp-content/uploads/2015/03/ppov..eziskovem_sektoru_1.pdf

Databáze aktuálních daňových tiskopisů. 2013. Finanční správa [online]. [cit. 2015-05-11]. Dostupné z: http://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/dt-database-aktualnich-danovych-tiskopisu/5405_21.pdf

Dobrovolník [online]. Praha, 2015 [cit. 2015-12-12]. Dostupné z: <http://www.dobrovolnik.cz/evropsky-rok-dobrovolnictvi-2011/>

Doplňek SÚNI. 2012. Český statistický úřad [online]. [cit. 2015-05-11]. Dostupné z: http://apl.czso.cz/pll/rocenka/rocenkavyber.satelit_cas?mylang=CZ

Dotace online. Dotace online [online]. 2013 [cit. 2015-12-12]. Dostupné z: <http://www.dotaceonline.cz/Page.aspx?SP=1181>

FRIŠTENSKÁ, Hana. 2013. Průvodce občanským zákoníkem pro nadace a nadační fondy. Nový občanský zákoník [online]. [cit. 2015-05-11]. Dostupné z: http://obcanskyzakonik.justice.cz/fileadmin/user_upload/informacni_brozury/Pruvodce-obcanskym-zakonikem-pro-nadace-a-nadacni-fondy_fd-_5_.pdf

Gang cizinců vybírá v ulicích peníze. *Novinky* [online]. 2014 [cit. 2015-05-09]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/krimi/343935-gang-cizincu-vybira-v-ulicich-penize-pro-falesnou-sbirku-neslysicich.html>

Google rozšiřuje program na podporu neziskových organizací v České republice. 2015. Google [online]. [cit. 2015-05-11]. Dostupné z: <http://googlepresscz.blogspot.cz/2015/02/google-rozsiruje-program-na-podporu.html>

Hlávkova nadace. Hlávkova nadace [online]. 2014 [cit. 2015-05-02]. Dostupné z: http://www.hlavkovanadace.cz/o_nadaci.php

HLOUŠEK, Jan. 2014. KRÁSNNO - Ústav. Královéhradecká asociace nevládních neziskových organizací [online]. [cit. 2015-05-11]. Dostupné z: <http://krasnno.cz/index.php?akce=obcpor&kod=3&ids=64&sub=77&table=obcanporadna>

Informace, zdroje. 2014. Darujeme.cz Bezpečná cesta pro vaše dary [online]. [cit. 2015-05-11]. Dostupné z: <https://www.darujme.cz/informacni-zdroje>

Jak darovat. 2012. Neziskovky [online]. [cit. 2015-04-19]. Dostupné z: <http://www.neziskovky.cz/clanek/1455/512/darcovstvi/jak-darovat/>

Jak darovat. Koalice za snadné dárcovství [online]. 2015 [cit. 2015-05-16]. Dostupné z: <http://zavetpomaha.cz/jak-darovat/>

Jak správně založit spolek. Frank Bold [online]. 2015 [cit. 2015-05-03]. Dostupné z: <http://frankbold.org/poradna/kategorie/obcanska-sdruzeni-zalozeni-fungovani-cinnost/rada/jak-spravne-zalozit-obcanske-sdr>

- Jak založit ústav podle občanského zákoníku. Náš stát [online]. 2014 [cit. 2015-05-03]. Dostupné z:<http://www.nasstat.cz/aktualni-deni/jak-zalozit-ustav-podle-obcanskeho-zakoniku/>
- JANÍČKOVÁ, Nikola. 2012. Online fundraising v České republice [online]. Praha [cit. 2015-05-11]. Dostupné z:http://www.cpf.sk/files/files/CPF2012_05DPJanickova.pdf. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze. Vedoucí práce Mgr. Markéta Krausová.
- Kolping.cz | Dokumenty, publikace. 2013. Kolingovo dílo České republiky [online]. [cit. 2015-05-12]. Dostupné z: <http://www.kolping.cz/cs/373-dokumenty,-publikace.aspx?sid=24&lid=377>
- Lecyklopedia. Dědictví svatého Václava [online]. 2014 [cit. 2015-05-02]. Dostupné z:<http://leccos.com/index.php/clanky/dedictvi-svateho-vaclava>
- LEDVINOVÁ, Jana. Jak na fundraising. In: Veselí nad Moravou [online]. 2013 [cit. 2015-05-03]. Dostupné z:http://www.veseli-nad-mora-vou.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=18072&id_dokumenty=592951
- Ministerstvo práce a sociálních věcí [online]. Praha, 2015 [cit. 2015-12-12]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/6667>
- Ministerstvo pro místní rozvoj [online]. Praha [cit. 2015-12-12]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Programy-a-dotace/Dotace-pro-nestatni-neziskove-organizace-2016>
- Nadace a nadační fond. Notářská komora České republiky [online]. 2014 [cit. 2015-05-03]. Dostupné z:<http://www.nkcr.cz/index.php?page=nadace>
- NEZISKOVKY. NEZISKOVKY [online]. Praha 1, 2012 [cit. 2015-04-28]. Dostupné z: <http://www.neziskovky.cz/clanek/1459/512/darcovstvi/individualni-darcovstvi-v-cislech/>
- Neziskový sektor a rozvojová spolupráce. ROZVOJOVKA [online]. 2012 [cit. 2015-05-02]. Dostupné z:<http://www.rozvojovka.cz/neziskovy-sektor-a-rozvojova-spoluprace>

- Neziskový sektor. Czech [online]. 2009 [cit. 2015-05-02]. Dostupné z: <http://www.czech.cz/cz/Podnikani/Ekonomicka-fakta/Neziskovy-sektor>
- O nadaci. VŠEHRD, SPOLEK ČESKÝCH PRÁVNÍKŮ [online]. 2009 [cit. 2015-05-02]. Dostupné z: <http://www.vsehrd.cz/cs/randova-nadace>
- PRO SROVNÁNÍ: Největší povodně v Česku. 2010. Lidovky [online]. [cit. 2015-05-11]. Dostupné z: http://www.lidovky.cz/pro-srovnani-nejvetsi-povodne-v-cesku-dx9-/zpravy-domov.aspx?c=A100807_142216_ln_domov_spa
- Public Fundraising a donor relationship management. Prodialog [online]. 2009 [cit. 2015-05-03]. Dostupné z: http://prodialog.webari.cz/o_fundraisingu_3.php
- RAMBOUSKOVÁ, Michaela. Falešní koledníci. *IDnes* [online]. 2015 [cit. 2015-05-08]. Dostupné z: http://hradec.idnes.cz/trikralova-sbirka-a-falesni-kolednici-d8r-/hradec-zpravy.aspx?c=A150103_2128058_hradec-zpravy_kvi
- Rizika dárcovství - šance dětem. Šance dětem [online]. 2011, 2013 [cit. 2015-05-02]. Dostupné z: <http://www.sancedetem.cz/cs/chci-pomoci/rizika-darcovstvi.shtml>
- RULÍK, Michal. *Fundraising neziskové organizace*. Praha, 2008. Bakalářská práce.
- THE NONPROFIT SECTOR IN THE CZECH REPUBLIC. CERGE-EI [online]. Praha [cit. 2015-12-12]. Dostupné z: http://www.cerge-ei.cz/pdf/dp/DP128_2004.pdf
- Vzor zakládací listiny ústavu. David Zahumenský advokátní kancelář [online]. 2014 [cit. 2015-05-03]. Dostupné z: <http://www.davidzahumensky.cz/zaujalo-naacutes/vzor-zakladaci-listiny-ustavu>
- Založení a změny v nadaci ve světle nového občana. Epravo [online]. 2013 [cit. 2015-05-03]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/zalozeni-a-zmeny-v-nadaci-ve-svetle-noveho-obcanskeho-zakoniku-87968.html>
- Zpronevěra a podvod. *Policie České republiky* [online]. 2009 [cit. 2015-05-09]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/sprava-jihoceskeho-kraje-zpravodajstvi-zpronevera-a-podvod.aspx>

7 Seznam obrázků

Obr. 1	Rozdělení národního hospodářství, Zdroj: Rektořík, Organizace neziskového sektoru	17
Obr. 2	Rozdělení národního hospodářství dle Pestoffa, Zdroj: Rektořík, Organizace neziskového sektoru	18
Obr. 3	Pyramida fundraisingu, Zdroj: Vlastní zpracování z dat prodialog	27
Obr. 4	Počty darů, Zdroj: Vlastní zpracování dat z Darujeme.cz	30
Obr. 5	Graf celkových částek v Kč, Zdroj: Vlastní zpracování dat z Darujeme.cz	31
Obr. 6	Graf počtů obdarovaných neziskových organizací, Zdroj: Vlastní zpracování dat z Darujeme.cz	32
Obr. 7	Graf průměrných částek darů v Kč, Zdroj: Vlastní zpracování dat z Darujeme.cz	33
Obr. 8	Graf počtu dobrovolníků, Zdroj: Vlastní zpracování z dat ČSÚ	34
Obr. 9	Graf počtu odpracovaných hodin, Zdroj: Vlastní zpracování z dat ČSÚ	35
Obr. 10	Graf průměrných počtů hodin na osobu, Zdroj: Vlastní zpracování z dat ČSÚ	36
Obr. 11	Ukázka z daňového přiznání, Zdroj: financnisprava.cz	37
Obr. 12	Graf počtu zaměstnanců v neziskovém sektoru, Zdroj: Vlastní zpracování dat z ANNJOCK	43
Obr. 13	Graf vývoje podílů na zaměstnanci, Zdroj: Vlastní zpracování dat z ANNJOCK	44
Obr. 14	Graf produkce neziskového sektoru v České republice v mil Kč, Zdroj: Vlastní zpracování dat z ANNJOCK	45
Obr. 15	Graf podílů produkce neziskového sektoru na HDP České republiky, Zdroj: Vlastní zpracování dat z ANNJOCK	46

-
- Obr. 16** Graf srovnání počtů zaměstnanců v neziskovém sektoru ve Finsku a v ČR, Zdroj: Vlastní zpracování dat z Statistics Finland a z ANNJOCK 48
- Obr. 17** Graf počtu zaměstnanců v neziskovém sektoru v procentech, Zdroj: Vlastní zpracování dat z předchozí tabulky 49
- Obr. 18** Graf příjmů nestátních neziskových organizací ve Finsku Zdroj: Vlastní zpracování dat z Salamon 50
- Obr. 19** Graf příjmů nestátních neziskových organizací v České republice Zdroj: Vlastní zpracování dat z Brhlíková 50

8 Seznam tabulek

Tab. 1	Tabulka počtů dobrovolníků, Zdroj: Vlastní zpracování z dat ČSÚ 33	
Tab. 2	Tabulka počtu odpracovaných hodin, Zdroj: Vlastní zpracování z dat ČSÚ	34
Tab. 3	Tabulka průměrných počtů hodin, Zdroj: Vlastní zpracování z dat z ČSÚ	35
Tab. 4	Náklady organizace za rok 2012, Zdroj: Vlastní zpracování z dat Kolpingova díla	40
Tab. 5	Náklady organizace za rok 2013, Zdroj: Vlastní zpracování z dat Kolpingova díla	41
Tab. 6	Výnosy organizace za rok 2012, Zdroj: Vlastní zpracování z dat Kolpingova díla	41
Tab. 7	Výnosy organizace pro rok 2012, Zdroj: Vlastní zpracování z dat Kolpingova díla	42
Tab. 8	Tabulka počtu zaměstnanců v neziskovém sektoru, Zdroj: Vlastní zpracování dat z ANNJOCK	42
Tab. 9	Tabulka podílu zaměstnanosti v procentech na celkové zaměstnanosti v ČR, Zdroj: Vlastní zpracování dat z ANNJOCK	43
Tab. 10	Tabulka produkce neziskového sektoru v České republice v mil Kč, Zdroj: Vlastní zpracování dat z ANNJOCK	44
Tab. 11	Tabulka mediánů mezd v České republice v Kč, Zdroj: Vlastní zpracování dat z ANNJOCK	46
Tab. 12	Tabulka oceněné dobrovolnické práce v mil Kč, Vlastní zpracování	47
Tab. 13	Tabulka počtů zaměstnanců ve Finsku, Zdroj: Vlastní zpracování dat z Statistics Finland	47
Tab. 14	Počty zaměstnanců v neziskovém sektoru v ČR a ve Finsku v procentech, Zdroj: Vlastní zpracování dat z předchozího grafu	48

Přílohy

A Vzor zakládací listiny ústavu

Zakládací listina ústavu

Čl. I Zakladatelé

Jméno fyzické osoby: .....

Trvalé bydliště: .....

r. č.: .....

a

Jméno fyzické osoby: .....

Trvalé bydliště: .....

r. č.: .....

a

Jméno fyzické osoby: .....

Trvalé bydliště: .....

r. č.: .....

(dále jen „zakladatelé“)

zakládají podle § 405 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

ÚSTAV

II. Název a sídlo ústavu

1. Název ústavu zní ....., zapsaný ústav (dále jen „ústav“).
2. Ústav má sídlo v .....
3. Ústav může rozhodnutím správní rady zřizovat své organizační jednotky na celém území ČR.

III. Doba trvání ústavu

Ústav se zakládá na dobu neurčitou. (Doba trvání se omezuje datem, lhůtou nebo splněním podmínky.....)

IV. Účel ústavu

Ústav se zakládá za účelem (s tímto posláním):

.....
.....

V.**Předmět činnosti ústavu**

1. Za účelem uvedeným v bodě IV. ústav realizuje tyto činnosti:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Druh služeb uvedených v odst. 1 lze měnit rozhodnutím správní rady.

VI.**Podmínky realizace činnosti ústavu**

1. Ústav poskytuje služby podle bodu V, odst. 1 této listiny, všem zájemcům bez omezení a to až do výše vlastních kapacit.
(např. osobám, které jsou starší 70 let a nejsou schopny uspokojovat své základní potřeby, apod.)
2. Ostatním zájemcům mohou být služby poskytovány jen pokud tím nebude ohroženo poslání uvedené v bodě II.
3. Správní rada ústavu je oprávněna upravit podmínky pro realizaci činností.

VII.**Doplňková činnost (podnikání)**

1. Kromě činností uvedených v čl. V má ústav tyto doplňkové činnosti:

.....

.....

2. Doplňkové činnosti realizuje ústav tak, aby účelně využil svůj majetek, ale tak, aby nedocházelo k omezování činností uvedených v čl. V.

VIII.**Orgány ústavu**

Orgány ústavu jsou:

- a) správní rada,
- b) dozorčí rada,
- c) ředitel.

IX.**Správní rada**

1. Správní rada má 3 členy.
(nejvíce patnáct členů a nejméně tři členy, jejich počet musí být dělitelný třemi).
2. Pokud se uvolní místo člena správní rady, zakladatelé nejpozději do zasedání příští správní rady jmenují nové členy tak, aby počet členů správní rady byl vždy dělitelný třemi. Jestliže zakladatelé nejmenují nové členy správní rady v uvedeném termínu, nové členy jmenuje správní rada.
3. Funkční období správní rady je tříleté s výjimkou první správní rady.

4. Člen správní rady, kterému skončilo funkční období, může být jmenován znovu. Funkci smí vykonávat nejvýše dvě funkční období za sebou.
5. Po jmenování první správní rady zakladatelé určí losem jména jedné třetiny členů správní rady, kterým skončí funkční období po roce a jedné třetiny členů, kterým skončí funkční období po dvou letech.
6. Členové první správní rady jsou:
Předseda: .....
trvalý pobyt: .....
r. č. ....

Člen: .....
trvalý pobyt: .....
r. č. ....

Člen: .....
trvalý pobyt: .....
r. č. ....
7. Členství ve správní radě vzniká jmenováním a zaniká:
  - a) uplynutí funkčního období,
  - b) odvoláním zakladateli,
  - c) vzdáním se funkce,
  - d) úmrtím,
  - e) ztrátou bezúhonnosti.
8. Člen správní rady se může vzdát své funkce. Tuto skutečnost musí oznámit správní radě.
9. Pokud člen správní rady nevykonává odpovědně svoji funkci, zejména neúčastní se zasedání správní rady nebo poškodí zájmy ústavu, mohou ho zakladatelé odvolat z funkce člena správní rady. Jestliže zakladatelé neodvolají člena správní rady bezodkladně, nejpozději do 3 měsíců po té co je o to správní rada požádala, člena správní rady může odvolat správní rada.
10. Správní rada bezodkladně informuje zakladatele o tom, že se uvolnilo místo člena správní rady.
11. Správní rada jedná nejméně dvakrát ročně. Jednání správní rady svolává a řídí předseda správní rady, věcné podklady pro jednání připravuje ředitel.
12. Pokud to vyžadují okolnosti, může zasedání mimořádně svolat kterýkoliv člen správní rady.
13. Správní rada rozhoduje o věcech svěřených jí do působnosti § 410-412 NOZ:
  - a) změně a doplnění statutu,
  - b) rozsahu plných mocí ředitele k zastupování ústavu,
  - c) zřízení poboček ústavu
  - d) jmenování a odvolání členů správní rady za podmínek uvedených v odst 10.
14. Správní rada rozhoduje nadpoloviční většinou hlasů přítomných členů správní rady a je usnášedníschopná, je-li přítomna nadpoloviční většina členů správní rady. V případě rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy správní rady. O změně zakládací listiny, o zrušení ústavu a o ústavu, kterému bude nabídnut likvidační zůstatek, o jmenování a odvolání ředitele, o jmenování a odvolání člena správní rady rozhoduje správní rada dvoutřetinovou většinou všech hlasů členů správní rady.
15. *Podrobnosti o způsobu jednání správní rady upraví statut a jednací řád.*

X.

Dozorčí rada

1. Dozorčí rada má 3 členy.
*Dozorčí rada se nezřizuje.
Funkci dozorčí rady zastává revizor.*
2. Dozorčí radu jmenují zakladatelé (*správní rada*).
Jestliže se později ukáže nutnost zřídit dozorčí radu, správní rada požádá zakladatele o bezodkladné jmenování členů dozorčí rady. Jestliže tak zakladatelé neučiní nejpozději do tří měsíců, jmenuje členy dozorčí rady správní rada.

3. Funkční období dozorčí rady je tříleté.

4. Členové první dozorčí rady jsou:

Člen: .....

trvalý pobyt: .....

r. č. ....

Člen: .....

trvalý pobyt: .....

r. č. ....

Člen: .....

trvalý pobyt: .....

r. č. ....

5. Jestliže se uvolní místo v dozorčí radě, zakladatelé bezodkladně nejpozději však do tří měsíců jmenují nového člena dozorčí rady. Neučiní-li tak zakladatelé ve zmíněné lhůtě, člena dozorčí rady jmenuje správní rada na svém nejbližším zasedání.

6. Dozorčí rada vykonává povinnosti uložené jí § 370 zákona č. 89/2012, občanským zákoníkem:

a) přezkoumává roční účetní závěrku a výroční zprávu

b) nejméně jedenkrát ročně podává správní radě zprávu o kontrolní činnosti

c) dohlíží na to, že ústav vyvíjí činnost v souladu se zákony a zakládací listinou.

7. Další povinnosti dozorčí rady podrobněji upraví statut.

XI. Ředitel

1. Ředitel je statutárním orgánem ústavu.

2. Ve vztahu k zaměstnancům ústavu je ředitel vedoucím pracovníkem organizace.

3. Ředitelem ústavu je:

Jméno a příjmení: .....

trvalý pobyt: .....

r. č. ....

4. Ředitel zejména:

a) zastupuje ústav a jedná jeho jménem

b) řídí běžný chod ústavu

c) jedná jménem ústavu v rozsahu plných mocí svěřených mu správní radou,

d) odpovídá za realizaci činností ústavu a za provádění doplňkových činností,

e) odpovídá za vedení předepsané účetní evidence,

f) zpracovává návrh výroční zprávy o činnosti a hospodaření ústavu,

g) obsahově připravuje jednání správní rady.

5. Správní rada může změnit rozsah pravomocí ředitele.

XII.

Jednání za ústav

1. Za ústav jedná ředitel takto:

a) v běžných záležitostech zastupuje ústav ve všech věcech samostatně.

b) podepisování se děje tak, že k napsanému nebo vytištěnému jménu ústavu připojí ředitel svůj podpis.

- c) v případě, že jde o dispozici s nemovitým majetkem či movitým majetkem v hodnotě nad 50.000,- nebo o uzavírání smluv, ze kterých by vyplýval pro ústav závazek nebo pohledávka vyšší než 100.000,- Kč, připojí k podpisu ředitele svůj podpis jeden z členů správní rady
2. K jednáním dle §412 NOZ musí správní rada udělit předchozí písemný souhlas.

XIII.

Vklady zakladatelů

1. Zakladatelé vkládají do ústavu .....,- Kč takto:
- ..... vkládá .....,- Kč;
- ..... vkládá .....,- Kč.
- ..... vkládá .....,- Kč.
- (vkládá nepeněžitý majetkový vklad: ..... v hodnotě .....Kč na základě odhadu provedeného dne .....)
2. Do vzniku ústavu spravuje majetkový vklad ..... ,
r.č. ...., trvalé bydliště .....

XIV.

Zveřejnění výroční zprávy

1. Ústav vydává výroční zprávu a je povinen ji zveřejnit nejpozději do vždy do uplynutí 6 měsíců po skončení účetního období (roku).
2. Výroční zprávy o činnosti a hospodaření ústavu jsou veřejně přístupné v sídle ústavu v pracovní dny v úředních hodinách. *Výroční zpráva se zveřejňuje na webových stránkách.*

XV.

Zrušení ústavu

1. Ústav zaniká z důvodů uvedených v § 417 NOZ rozhodnutím soudu.
2. O zrušení ústavu může rozhodnout správní rada, jestliže:
- a) *o realizované činnosti není dlouhodobě (tj. alespoň 4 měsíce) zájem, a že ani při změně podmínek pro jejich realizaci nelze předpokládat zvýšení zájmu.*
- b) *finanční situace ústavu neumožňuje po delší dobu uhrazovat svoje závazky.*
3. Současně s rozhodnutím o zrušení určí správní rada likvidátora a ústav, na který likvidátor převede likvidační zůstatek.

XVI.

Závěrečná ustanovení

1. Nestanoví-li tato zakládací listina jinak, řídí se právní vztahy ústavu zákonem č. 89/2012 Sb, občanským zákoníkem.
2. Zakládací listina je vyhotovena ve 4 stejnopisech, z nichž po jednom obdrží každý zakladatel a dva budou přiloženy k žádosti o zápis ústavu do veřejného rejstříku.

V .....dne .....

.....
podpis zakladatele

.....
podpis zakladatele

.....
podpis zakladatele

(krasnno, 2014)

B Závěť

Já, níže podepsaný ....., nar. ...., bytem ..... , pořizuji po zralé úvaze tuto závěť a o níže uvedeném majetku pořizuji následovně:

Čl. I.

Veškeré nemovitosti, nacházející se v mém výlučném vlastnictví, tedy

rodinný dům č.p. .... na stavební parcele č. ...,

stavební parcelu č. ..., výměra ..... m2 (zastavěná plocha a nádvoří) a

pozemkovou parcelu č. ..., výměra ..... m2 (zahrada),

vše zapsané v katastru nemovitosti u Katastrálního úřadu v ..... na LV č. ..., pro katastrální území ....., obec ....., odkazuji rovným dílem

....., bytem ..... (první dědic)

....., bytem ..... (druhý dědic)

Čl. II.

Automobil zn. ...., registrační značka ..... odkazuji

....., bytem ..... (třetí dědic)

Čl. III.

Veškeré finanční prostředky uložené na mém bankovním účtu č. .... / .... vedeném u ..... odkazuji ....., se sídlem ..... (čtvrtý dědic)

Čl. IV.

Ostatní movité věci, jakož i veškerou zbývající finanční hotovost odkazuji

....., bytem ..... (pátý dědic)

V ..... dne .....

Podpisy: .....

(zůstavitel)

.....

.....

(1. svědek)

(2. svědek)

(clovekvtsini, 2013)